

en
grad
MNOGO
DOŽIVETIJ

PROGRAM DELA
ZA LETO 2026

Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

PROGRAM DELA JAVNEGA ZAVODA LJUBLJANSKI GRAD ZA LETO 2026

Kulturno-umetniški program

Služba za trženje

Služba za odnose z javnostmi

Služba za kadrovske in splošne zadeve

Finančno-računovodska služba

Služba za tehnične zadeve

Služba za obratovanje tirne vzpenjače

Hostel Celica – Služba za hotelske namestitve in gostinstvo

Ljubljana, februar 2026

KAZALO:

1.	UVOD	5
1.1.	Javni zavod Ljubljanski grad v letu 2026.....	6
2.	DOLGOROČNI CILJI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE	8
3.	STRATEŠKI NAČRT	8
4.	VSEBINSKA UTEMELJITEV IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE	8
4.1	Kulturno-umetniški program.....	8
4.1.1	Glasbeni program	8
4.1.2	Likovno-galerijski program.....	11
4.1.3	Uprizoritveni program	18
4.1.4	Izobraževalni program.....	21
4.1.5	Tradicionalni dogodki	30
4.1.6	Film	32
4.1.7	Muzejsko-razstavni program	33
4.1.8	Kulturno-umetniški program Hostla Celica	36
4.1.9	Festival Bobri	40
4.2	Cilji načrtovanega izvajanja javne službe v okviru programa javnega zavoda v letu 2026, v skladu s poslanstvom in strateškim načrtom	40
4.3	Zbirnik	45
4.4	Javni prevoz potnikov s tirno vzpenjačo	46
4.5	Oddajanje prostorov v upravljanju	46
5.	PROGRAM IZVAJANJA DRUGIH DEJAVNOSTI, NAMENJENIH IZVAJANJU DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	49
5.1	Turistična dejavnost	49
5.2	Zaroke, sklepanje zakonskih zvez, cerkvenih poročnih obredov in slavja.....	54
5.3	Grajska trgovina Friderik	54
5.4	Blagajniško poslovanje.....	55
5.5	Grajski park – upravljanje plačljivih parkirnih mest	56
5.6	Trženjsko komuniciranje	58
5.7	Pokroviteljstvo nad grajskimi trtami in Izbrani grajski užitki	61
6.	HOSTEL CELICA	62
6.1	Namestitvena dejavnost.....	63

6.1.1 Studia na Stolbi – Friderik in Eleonora	64
6.2 Gostinska dejavnost.....	64
6.3 Vzdrževanje in oprema v hostlu Celica.....	65
7. TRAJNOSTNO DELOVANJE ZAVODA	65
7.1 Ljubljanski grad.....	66
7.2 Hostel Celica	68
8. OBRATOVALNI STROŠKI, STROŠKI TEKOČEGA IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA, DOBAVA OPREME, INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA IN INVESTICIJE.....	69
8.1 Obratovalni stroški, stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja	69
8.2 Nabava opreme.....	72
8.3 Informacijska tehnologija.....	73
8.4 Investicije	74
9. PROGRAM KADROV	78
9.1 Kadrovski načrt za leto 2026.....	78
9.1.1 Obrazložitev kadrovskega načrta	79
9.2 Razvoj in upravljanje človeških virov	81
9.3 Načrt strokovnega izobraževanja	81
9.4 Promocija zdravja na delovnem mestu.....	83
10. OCENA REALIZACIJE ZA LETO 2025 IN FINANČNI NAČRT ZA LETO 2026	83
10.1 Prihodki	83
11.2 Odhodki	84
11.3 Poslovni izid.....	84

1. UVOD

Števci prehodov so zabeležili 1.269.311 obiskovalcev (v letu 2024 1.265.657). Tirna vzpenjača je lani prvič prepeljala več kot 600.000 potnikov, in sicer 615.448 (v letu 2024 575.222 potnikov), 16. avgusta 2025 smo dosegli nov dnevni rekord – 3.685 prepeljanih potnikov.

Na kulturno-umetniškem področju smo lani izvedli 224 dogodkov. Novo vsebino – prostorsko projekcijo *V objemu impresionizma*, si je v slabem letu ogledalo nekaj več kot 131.000 obiskovalcev, odmevno osrednjo poletno razstavo – *Vizualni komentar* Tomata Koširja pa nekaj več kot 30.000 obiskovalci v dveh mesecih. Obležili smo 10. obletnico delovanja *Lutkovnega muzeja*. V okviru segmenta industrije srečanj smo grajske prostore za različne protokolarne in družabne dogodke oddali za 125 prireditev. Lani je bilo v grajskih prostorih skupno 349 dogodkov, ob tem pa še 375 poročnih obredov in 980 vodenih ogledov.

Grajsko ponudbo smo obogatili z novo igro pobega *Odreši čarovnico*, pred koncem leta pa še z novo prostorsko projekcijo *Ko ilustracije oživijo*. Trte v grajskem vinogradu so lani polno rodile; sledila sta osma trgatav in ustekleničenje več kot 1.200 buteljk kakovostnega letnika 2024. Obležili smo tudi 35-letnico zasaditve grajske trte – potomke stare trte z mariborskega Lenta, ki uspeva na Grajskem dvorišču.

Veliko pozornosti smo namenili prizadevanjem za bolj trajnostni način prihajanja na grad, zlasti ob večjih dogodkih. Obiskovalcem smo poleg vzpenjače ponudili možnost prevoza na prizorišča z avtobusi na metan.

Lani začeti projekt *Obnova in dokončanje Bastije* bomo po zaključenih arheoloških raziskavah dokončali predvidoma v drugi polovici letošnjega leta. Prenovljena Bastija bo skupaj z Obrambnim jarkom predstavljala nov, urejen urbani prostor. Konec leta smo obnovili in sanirali dovozne poti na Grajsko dvorišče.

Višja je bila zasedenost tudi v Hostlu Celica in dveh studiij Na Stolbi – v objektih, ki jih upravljamo v okviru namestitvene dejavnosti.

To je le nekaj glavnih poudarkov, ki so zaznamovali delovanje Javnega zavoda Ljubljanski grad v preteklem letu; del kratkoročnih načrtov za letošnje leto pa predstavljamo v nadaljevanju.

Hostel Celica bo – tako kot leta poprej – ponujal enkratno doživetje prenočitev v obnovljenih zaporniških celicah, pa tudi več kot sto raznolikih kulturno-umetniških dogodkov skozi vse leto, od katerih jih je – v sklopu ciklov Sozvočja sveta in Celica špila – večina glasbene narave, kar zagotavlja hostlu med obiskovalci prav posebno mesto. Da bi bile rezervacije namestitvenih zmogljivosti hitrejša in bolj preprosta, je predvidena prenova spletne strani.

Že v letošnjem letu smo beležili porast organiziranih večjih skupin mlajših gostov, ki jim želimo v prihodnje, poleg namestitvene, ponuditi dodatne storitve iz gostinske dejavnosti.

Delovanje Hostla Celica bo tudi v letu 2026 usmerjeno v zagotavljanje kakovostnih in varnih storitev znotraj dejavnosti. Dobre prakse upravljanja Hostla Celica bomo tudi v prihodnje prenašali na upravljanje namestitvenih zmogljivosti dveh studiev Na Stolbi.

1.1. Javni zavod Ljubljanski grad v letu 2026

Leto 2026 bo v znamenju obletnic: 1. aprila bomo praznovali 15-letnico ustanovitve samostojnega javnega zavoda Ljubljanski grad – jubileju bo posvečen dokumentarni film o prenovi in dokončani revitalizaciji Ljubljanskega gradu; 23. aprila bo minilo deset let od zasaditve Grajskega vinograda; septembra bomo zakorakali v deseto sezono Jazz Cluba Ljubljanski grad; 28. decembra pa bo minilo dvajset let, odkar je tirna vzpenjača na vrh Grajskega hriba prepeljala prve potnike.

Kulturno-umetniški program bo leta 2026 vključeval vsa umetniška področja; v likovno-galerijskem programu velja opozoriti na osrednjo poletno razstavo mednarodno uveljavljenega fotografa Arneja Hodaliča; skozi vse leto bo še na ogled nedavno odprta prostorska projekcija v Kazematah Ko ilustracije oživijo. Glasbeni program predstavlja nadaljevanje sporeda koncertov Jazz Cluba; Ljubljanski grad bo znova tudi eno izmed prizorišč festivala Ment. Niz raznolikih prireditev se nam obeta v okviru izobraževalnih in uprizoritvenih programov; slednji prinaša izbor predstav za otroke, katerih glavni lik je grajska podgana Friderik; v okviru festivalskega dogajanja bomo priredili 15. grajske dneve in Grajski december; prvič pa še velikonočni sejem na Grajskem

dvorišču. Med najbolj obiskanimi in priljubljenimi poletnimi dogodki na prostem bo zagotovo tudi letos Film pod zvezdami (v sodelovanju s Kinodvorom).

Na področju turistične dejavnosti sledimo Strategiji slovenskega turizma 2022–2028 s sloganom »*Nekaj več in veliko bolje*«, ki je usmerjena v dvig kakovosti storitev, konkurenčnosti, k nadaljevanju prehoda iz množičnega k turizmu višje dodane vrednosti, ki temelji na kakovostnih doživetjih, avtentičnosti in sodelovanju z lokalnim okoljem. Vse to zasledujemo tudi pri snovanju grajske turistične ponudbe. Kot imetniki certifikatov zeleni ključ in Slovenia green attraction bomo nadaljevali dejavnosti na področju trajnostnega turizma; obiskovalce bomo tudi v prihodnje nagovarjali k do okolja prijaznejšim načinom prihoda na grad, uporabi vode iz pitnikov, nakupu izdelkov, ki so delo slovenskih proizvajalcev v Grajski trgovini, ipd.

Na področju investicij in investicijskega vzdrževanja bomo lani začeli projekt Obnova in dokončanje Bastije, po zaključenih arheoloških raziskavah, dokončali predvidoma v drugi polovici letošnjega leta. V letošnjem letu bomo nadaljevali s pripravami investicijskih in projektnih dokumentacij za izvedbo nadaljnjih dogovorjenih projektov, ki jih bomo izvajali skladno s strategijo in v sodelovanju z našo ustanoviteljico, Mestno občino Ljubljana.

Ker bo konec leta zaokroženo dvajsetletno obdobje obratovanja tirne vzpenjače, bosta v začetku marca opravljena temeljit pregled in servis naprave, kar bo terjalo njeno nekajdnevno zaustavitev.

S ponudbo prenočevanj v Hostlu Celica na kakovostni ravni za popotnike od blizu in daleč bomo nadaljevali tudi leta 2026. Zaokrožata jo gostinska ponudba, ki jo načrtujemo še nadgraditi, ter pester kulturni program, namenjen tako domači publiki kot tujim obiskovalcem. K večji prepoznavnosti Hostla Celica in povečanemu odstotku neposrednih rezervacij bo prispevala tudi načrtovana prenova spletne strani. Dobre prakse upravljanja Hostla Celica bomo tudi v prihodnje prenašali na upravljanje namestitvenih zmogljivosti dveh studiev Na Stolbi, kjer bomo v letošnjem letu poskrbeli za nadgradnjo prezračevalnega sistema.

2. DOLGOROČNI CILJI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE

- Kulturno in družabno stičišče vseh generacij;
- zagotavljanje kakovostne in celovite kulturne ter turistične ponudbe;
- prepoznavnost blagovnih znamk Ljubljanski grad in Hostel Celica;
- uvrstitev Ljubljanskega gradu kot ene od strateških vsebinskih in turističnih lokacij v strateški program razvoja kulture MOL;
- Hostel Celica – najbolj obiskan nastanitveni objekt in najbolj prepoznaven hostel s kulturno-umetnostno in zgodovinsko vsebino v Ljubljani.

3. STRATEŠKI NAČRT

Javni zavod Ljubljanski grad organizira in izvaja kulturne in umetniške prireditve ter turistične in druge dogodke, saj je naš namen oblikovati celovito kulturno in turistično ponudbo. Z izvedbo kulturno-umetniškega programa si prizadevamo vsem starostnim skupinam zagotoviti dostopnost kulturnih dobrin z glasbenega, likovnega, uprizoritvenega, izobraževalnega in turističnega področja. Pri pripravi in izvedbi vsebin smo se osredinili predvsem na kulturno dediščino v povezavi z Ljubljanskim gradom, hkrati pa promoviramo slovensko ustvarjalnost. Tako prispevamo k raznolikosti kulturne ponudbe v prestolnici ter prek tujih obiskovalcev glas o bogati kulturni dediščini in živahni ustvarjalnosti na območju Ljubljane in Slovenije prenašamo v svet.

4. VSEBINSKA UTEMELJITEV IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE

4.1 Kulturno-umetniški program

Zavod Ljubljanski grad organizira in izvaja kulturne, umetniške ter turistične in druge prireditve, saj je naš namen oblikovati celovito kulturno in turistično ponudbo.

4.1.1 Glasbeni program

Programski sklop	Glasbeni program
------------------	------------------

Izvajalec:	Različni izvajalci (seznam je naveden spodaj)
Producent:	Ljubljanski grad
Število nastopajočih:	Več zasedb (v različnih sestavah)
Celotna vrednost prog. sklopa:	134.911,78 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	27.979,74 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	106.932,04 EUR

Vsebinska utemeljitev

Ljubljanski grad bo leta 2026 s kontinuirano izvedbo koncertnih večerov v sklopu Jazz Cluba Ljubljanski grad, s koprodukcijskim sodelovanjem z Radiotelevizijo Slovenija, z društvom Hiša otrok in umetnosti, ustanovo Imago Sloveniae in s Centrom urbane kulture Kino Šiška zagotovil kakovosten glasbeni program, ki bo nagovarjal raznoliko domače in tuje ciljno občinstvo ter ostajal odprt prostor za domače in tuje glasbene ustvarjalce, ki jih ceni strokovna in laična javnost. S tem želimo tudi vnaprej ohranjati identiteto Ljubljanskega gradu kot prvovrstnega kulturnega prizorišča, hkrati pa še neuveljavljenim in mlajšim glasbenim ustvarjalcem ponuditi priložnost, da se predstavijo grajskemu občinstvu.

Jazz Club Ljubljanski grad (Skalna dvorana), 2. 1.–24. 4. in 11. 9. –26. 12. 2026, vsak petek od januarja do aprila in od septembra do decembra 2026

S priznanimi slovenskimi in tujimi glasbeniki bomo v svojevrstnem prostoru Skalne dvorane na Ljubljanskem gradu tudi v prihodnje vsak petek prirejali koncertne večere jazz, soula, funka, rocka, bluesa, hip hopa, swinga in latina. Edinstven Jazz Club Ljubljanski grad bo leta 2026 vstopil v jubilejno, 10. sezono. Koncertni večeri ob izbrani pijači in v sproščenem klubskem vzdušju bodo tudi v sezoni 2026 zagotovo pritegnili številne glasbene sladokusce različnih generacij. V Skalni dvorani se bomo srečevali med januarjem in aprilom ter septembrom in decembrom.

Okvirni izbor izvajalcev v Jazz Clubu za leto 2026:

Festival Ment (koprodukcija), **Rudi Bučar** – etno šanson, **Žiga Kranjčan** – hip hop/jazz, **Janez Bončina Benč** rock/soul, **Jani Hace** – soul/pop, **Maja Keuc** – soul, pop, **Swingatan** – gipsy jazz, **Fagner Wesley** – brazil jazz, **Maj Kavšek** – jazz, **Masharik** – indie rock, **Štěpánka Balcarová**

& BBKK Combo – jazz, **Quimbara** – latino jazz, **Sofija Knežević** – jazz, **Katja Koren** – soul/jazz, **Vazz** – hip hop, **Andraž Hribar** – soul/pop, **Regen** – indie, **Art Beaters** – jazz fusion, **Cherry Wine (Amy Winehouse tribute)** – soul, **Kokosy** – indie pop, **Marko Črnčec** – jazz, **Džezva** – jazz, **Authenthics** – jamaica ska, **Jošt Lampret Heavy Group** – fusion, **Borna Quartet** – jazz, **Jonathan Kreisberg** – jazz, **Samuel Lucas** – pop rock, **Nipke** – hip hop, **Leopold I.** – hip hop, **Ajda in Žganci** – jazz/soul, **Borna Pehar quintet** – jazz ...

Koprodukcijska sodelovanja z Urbanim centrom kulture Kino Šiška:

Festival Ment (različna prizorišča), 20. 2. 2026

Festival Ment se bo leta 2026 v ustaljeni obliki in na različnih prizoriščih ponovno kot eno izmed prizorišč festivala izvedel tudi na Ljubljanskem gradu. Ment bo na Ljubljanskem gradu gostoval kar na štirih odrih: v Skalni dvorani, Grajskem gledališču, Hribarjevi dvorani in Grajski kapeli. Nastopili bodo številni mednarodni in domači glasbeni ustvarjalci.

Špil liga

Plod sodelovanja med Ljubljanskim gradom in Špil ligo – natečajem Kina Šiška za dijaške glasbene ustvarjalce – je izvedba koncerta zmagovalca natečaja oziroma enega izmed finalistov v sklopu cikla *Celica špila* v Hostlu Celica. Leta 2026 nadaljujemo tovrstno sodelovanje s Centrom urbane kulture Kino Šiška.

Koprodukcijski glasbeni dogodki z Radiotelevizijo Slovenija

V sklopu glasbenega programa bomo nadaljevali skupne koprodukcijske projekte z Radiem Slovenija – Prvim programom in Valom 202. Sodelovanje bo pomenilo nadaljevanje projektov iz preteklih let, ko so bili izvedeni koncerti ob različnih obletnicah, neposredni radijski prenosi koncertov, intervjujev in natečajev ...

Sodelovanje z ustanovo Imago Sloveniae (Grajsko dvorišče ali Hribarjeva dvorana), poletje 2026

V letu 2026 bomo nadaljevali koprodukcijsko izvedbo koncerta na Grajskem dvorišču ali v Hribarjevi dvorani v sodelovanju z ustanovo Imago Sloveniae. Izvajalec bo izbran v začetku leta 2026.

PikniKoncert (Obrambni jarek), v sodelovanju z društvom Hiša otrok in umetnosti, 4., 5., in 6. 8. 2026

Avgustovske grajske poletne večere bomo že deseto leto zapored v sodelovanju z društvom Hiša otrok in umetnosti popestrili s PikniKoncerti v Obrambnem jarku. Gre za družinsko srečanje ob dobri glasbi, hrani in pijači in za drugačno obliko preživljanja prostega časa: kakovostno kulturno doživetje se prepleta s sproščenim druženjem in okoljsko ozaveščenostjo. Ob poslušanju etno in folk glasbe bodo obiskovalci na odejah za piknik uživali dobrote iz svojih košar.

4.1.2 Likovno-galerijski program

Programski sklop	Likovno-galerijski program
Izvajalec:	Ljubljanski grad v sodelovanju z Muzejem novejših in sodobnih zgodovine Slovenije, Društvom likovnih umetnikov Ljubljana, Centrom ilustracije - Zavodom Divja misel, Založbo Mladinska knjiga in Slovensko fundacijo za UNICEF
Avtor razstave:	Različni avtorji
Število dni:	Vse leto
Število predstavljenih ustvarjalcev:	Seznam je priložen.
Celotna vrednost ponovitev:	124.429,60 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	25.805,81 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	98.623,79 EUR

Vsebinska utemeljitev

Likovno-galerijski program se bo leta 2026 posvečal različnim temam, predstavljeni projekti pa bodo obiskovalce nagovarjali predvsem z vprašanji o odnosih do sebe, narave in do drugih. Različni umetniki nas bodo s stvaritvami popeljali v svoje razumevanje sveta, današnje družbe, človeške narave in na svojstven način ponudili v razmislek lasten način delovanja in ustvarjanja.

V sodelovanju z Muzejem novejšje in sodobne zgodovine Slovenije bomo v Galeriji »S« postavili fotografsko razstavo ulične fotografije dr. Hanna Hardta v času slovenske tranzicije. V poletnih mesecih bomo v Peterokotnem stolpu pripravili razstavo v sodelovanju s Centrom ilustracije - Zavodom Divja misel, ki bo dopolnjevala prostorsko projekcijo v Kazematah *Ko ilustracije oživijo*. Eden izmed vrhuncev v programskem sklopu leta 2026 bo poletna razstava mednarodno uveljavljenega fotografa slovenskega rodu Arneja Hodaliča v Palaciju in Stanovski dvorani. V Galeriji »S« pa bo v tem obdobju na ogled razstava keramike (stenskih objektov) izpod rok Hane Karim.

V Peterokotnem stolpu bomo v sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana pripravili razstavo umetnika Vlada Stjepića. Njegov projekt je zasnovan kot prostorska postavitev. V sodelovanju z istim društvom bomo v galeriji »S« predstavili skupno kiparsko razstavo dveh umetnikov: Tejke Pezdirc in Roka Bogataja. Z razstavo nakita ustanoviteljic Studia EHO Maje Licul in Aleksandre Atanasovski pa bomo v Peterokotnem stolpu raziskovali, kako kreativnost spreminja svet.

V novembru 2025 v Kazematah z multimedijско razstavo *Ko ilustracije oživijo*, ki bo trajala do januarja 2027 in bo predstavila delo 13 slovenskih ilustratorjev, nadaljujemo cikel multimedijških razstav, ki bodo umetnost približale širšim množicam prek tako imenovanih prostorskih projekcij, ki nadgrajujejo kulturno turistično ponudbo na gradu.

V skladu z usmeritvami zavoda bomo pripravili likovno kakovostne, vizualno privlačne razstave, razumljive kar najširšemu krogu obiskovalcev. Z njimi se bo Ljubljanski grad še naprej predstavljal kot širši javnosti prepoznavno in referenčno razstavišče v Mestni občini Ljubljana ter tudi v Sloveniji in svetu.

Predstavitev razstav po posameznih prostorih

Palacij in Stanovska dvorana

Arne Hodalič (fotografska razstava), 3. 7.–30. 8. 2026

Arne je bil član in organizator številnih ekspedicij: Papuo Novo Gvinejo je prečkal v kanuju po reki Sepik (1500 km), Sudansko puščavo pa od Kartuma do Egipta po Nilu v majhnem čolnu. Kot fotograf je sodeloval pri francoski in slovenski jamarski odpravi v Hunanu (Kitajska) in Taivi

Atairju (Oman), pri planinski odpravi na Nanga Parbat (8125 m, Pakistan) ter bil član posadke odprave L'Esprit de Bougainville (dve leti in pol jadrnanja po jugovzhodni Aziji). Njegove fotografije so bile objavljene v revijah, kot so National Geographic, Life, Time, GEO, Paris Match in mnoge druge. Izdal je več knjig, razstavlja po svetu ter vodi fotografske delavnice in predavanja doma in v tujini.

Razstava njegovih fotografij bo tematsko razdeljena v tri sklope. V Palaciju bo predstavljen sklop, poimenovan *Časčenje (Devotion)*, saj Arnejev opus obsega veliko fotografij vseh možnih verstev, verovanj (in tudi animizma). Izbor bo temeljil na tematikah verovanja, oboževanja, predanosti ipd., obenem pa bo podzavestno nagovarjal gledalca v razmislek »Kdo ima prav?«, če toliko različnih ljudi veruje v svoja (zelo različna!) božanstva, bogove, malike ipd. V Stanovski dvorani bo razstavljena serija portretov s skupnim imenom *Obrazi (Faces)*. V Obhodni dvorani pa bo razstavljen sklop *Podmorje (Underwater)* – izbor Arnejevih podvodnih fotografij. Nekatere izmed njih bodo v začetku leta 2026 objavljene v ameriški izdaji revije National Geographic.

Kuratorka razstave: Katja Bidovec

Kazemate

Ko ilustracije oživijo (prostorska projekcija), 20. 11. 2025–10. 1. 2027

Knjižne ilustracije niso zgolj podobe v knjigah, temveč prava umetniška dela, ki nagovarjajo univerzalno – razumemo jih onkraj jezikovnih meja, podobno kot glasbo. Slovenija ima bogato tradicijo ilustracije, njena ustvarjalna moč pa je prisotna še danes – sodobne slovenske ilustratorke in ilustratorji pomembno zaznamujejo mednarodni umetniški prostor. V Kazematah bodo obiskovalci ob veličastnem plesu svetlobe in barv odkrivali, kako te radostne, poetične, ekspresivne, humorne in skrivnostne podobe oživijo, ko zapustijo knjige. Izbor ilustracij iz različnih obdobj – od sredine prejšnjega stoletja do danes – bo v petnajstminutnem potopitvenem doživetju predstavil ustvarjalni svet umetnikov, kot so Zvonko Čoh, Ančka Gošnik Godec, Marjanca Jemec Božič, Maja P. Kastelic, Marjan Manček, Lila Prap, Jelka Reichman, Alenka Sottler, Damijan Stepančič, Hana Stupica, Marlenka Stupica, Peter Škerl in Ana Zavadlav.

V sodelovanju z Založbo Mladinska knjiga, d. d.

Galerija »S«

Slovenska tranzicija – ulična fotografija dr. Hanna Hardta (fotografska razstava), 12. 2.–24. 5. 2026

Hanno Hardt (1934–2011) je bil pomemben teoretik medijev, komunikolog svetovnega slovesa in strasten fotograf. Rodil se je v Nemčiji, a je velik del svojega življenja deloval v Združenih državah Amerike, v Nemčiji in Sloveniji. Bil je znan po svojem interdisciplinarnem pristopu k preučevanju medijev, vizualne kulture in komunikacij. Fotografijo je Hanno Hardt dojemal kot pomembno v kulturnem in političnem življenju družbe, saj lahko ta sodeluje pri konstruiranju vizualnega arhiva ljudi in krajev. Bil je prepričan, da se nam zgodovina preoblikuje veliko bolj v podobo časa kot pa v pripoved. Znan je po svojih dolgoročnih dokumentarnofotografskih projektih vsakdanjega življenja: na Irskem, ZDA, v nekdanji Vzhodni Nemčiji, na Hrvaškem, v Srbiji, Italiji in Sloveniji. Hanno Hardt je deset let fotografiral ljubljansko tržnico (od 1984 do 1994), ukvarjal se je z dokumentiranjem bralnega procesa (od leta 1990 do 2011), izstopajoč pa je tudi njegov projekt *Slovenci* (1991 do 2008), kjer je v podobe strnil dve desetletji slovenske tranzicije. V ospredju njegovih fotografij so vedno ljudje: rad prikaže prizore iz življenja v malih mestih, sprevide in povorke, sejme, išče detajle, ki imajo v nekem času globlji, zgodovinski pomen.

V sodelovanju z Muzejem novejša in sodobne zgodovine Slovenije.

Kustosinja in avtorica razstave: Katarina Jurjavčič

Hana Karim (razstava keramike), 4. 6.–4. 10. 2026

Hana Karim je slovenska keramičarka, ki ustvarja unikatne, ročno izdelane izdelke, prežete z osebnim izrazom, čutnostjo in toplino. Odraščala je v umetniški družini – oče Azad Karim, rojen v iraškem Kurdistanu, je akademski slikar kolorist, mama Silva pa slikarka, keramičarka in profesorica likovne umetnosti. S keramiko se je srečala že kot otrok, ko jo je v svet gline uvedla mama. Navdih črpa iz narave, osebnih občutij in spominov na očetove barvite slike, kar prepleta v organsko, subtilno estetiko. Njeni izdelki so izraz raziskovanja in spoštovanja do procesa – vsak kos je edinstven, intuitivno oblikovan brez skic, z značilno spontanostjo in avtentičnostjo. Gline ni mogoče povsem nadzorovati – tako kot življenja ne. Predstavljena kolekcija keramičnih slik bo

nadaljevala to raziskovanje: vsaka ploskev je slikarsko polje in keramični objekt, kjer se prepletata materialnost gline in nežnost barvnih prelivov. Razstava bo predstavila niz ujetih trenutkov, ki gledalca vabijo k tišini, poglobitvi in občutenju moči zemlje.

Kuratorica razstave: Pavla Jarc

Tejka Pezdirc in Rok Bogataj: Dinamika dialoga (kiparska razstava), 15. 10. 2026–31. 1. 2027

Razstava prepleta dogajanja in občutja, ki nastajajo v procesu umetniškega ustvarjanja dveh avtorjev, ki sta se sredi svoje najintenzivnejše ustvarjalne poti srečala med hrupom kotnih brusilk, prahom, ki ustvarja skoraj apokaliptične prizore, in mirom neokrnjene sredozemske pokrajine. Tejka je močno predana svojemu osnovnemu materialu – kamnu, Rok pa se raje posveča obdelanim, industrijskim materialom. Za Roka je bil kamen nekaj novega, za Tejko pa je kamen skoraj prirojeno stanje duha. Duh kamna ju povezuje. Galerijski prostor – s svojo umetno ustvarjeno linijo horizonta in živo skalo, ki prodira v prostor – bo tako preoblikovan v vmesni prostor med realnostjo in iluzijo. V njem se bo vzdolž štiridesetih metrov razvijala dinamika dialoga umetniških del obeh avtorjev. Ta dialog se lahko razvije kot dopolnjevanje ali kot ustvarjanje napetosti in nelagodja ob vizualnem prehodu iz ene podobe v drugo.

Tejka Pezdirc po študiju kiparstva raziskuje odnos med telesom in prostorom ter ustvarja dela, ki gledalca fizično in čutno pritegnejo. Zanima jo, kako materialnost in tišina lahko nosita vsebino. Z ambivalentnostjo občutkov in izbiro materialov, ki spominjajo na kožo, kost in vodo, gradi večdelne skulpture kot poglavja ene zgodbe.

Rok Bogataj je diplomiral na Akademiji likovnih umetnosti v Benetkah (2002). V svojih delih raziskuje arheologijo vsakdanjega življenja, povezuje realno in mistično ter uporablja materiale, kot so les, kovina in mavec. Sestavlja jih v nove kompozicije, pogosto iz ponavljajočih se elementov, ki tvorijo geometrijska telesa. Njegovo delo se izraža v različnih medijih, kot so kiparstvo, site-specific postavitve, land-art, fotografija, video in risba.

V sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana.

Kurator razstave: Jani Pirnat

Peterokotni stolp

Vlado Stjepić: Noetovi vajenci (prostorska postavitev), 15. 1.–3. 5. 2026

Akademski slikar Vlado Stjepić je po končani Šoli za uporabne umetnosti v Sarajevu (1978) študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je diplomiral pri Gustavu Gnamušu in Janezu Berniku, leta 1984 pa zaključil še podiplomski študij. Od leta 1985 deluje kot samostojni kulturni delavec. Njegovo ustvarjanje izhaja iz visokega modernizma, ki temelji na notranjih načelih slikarstva. Na njegovih delih so prepoznavni vplivi gestualnega slikarstva in slikarstva barvnih polj. Pogost element njegovih platen je papir v plasteh, ki barvo vpija drugače kot drugi materiali. Svoje ustvarjanje Stjepić dojema kot igro. Tema vesoljnega potopa in Noetove barke je danes močno prisotna v kulturi – od biblijskih replik in filmov do otroških iger in igrac. Objekt Noetovi vajenci sestavljajo pletena košara, lesene grablje in jadra iz gaze. Delo nima ambicije biti dokončano umetniško delo, temveč pomeni igrivo, pomensko odprto postavitev, ki pri gledalcu vzbuja različne asociacije in doživetja.

V sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana.

Kuratorka razstave: dr. Nadja Gnamuš

Pogled navzven, pogled navznoter (razstava sodobne slovenske ilustracije), 14. 5.–13. 9. 2026

Uvodna razstava sodelovanja ne bo zgolj prikaz posameznih del, temveč začetek dolgoročnega razstavnega cikla, v katerem bomo v prihodnjih letih osvetljevali posamezne avtorje, področja in podpodročja ilustracije: od domišljjske in stvarne, leposlovne in neleposlovne ilustracije do znanstvene, avtorske, interaktivne ali animirane ilustracije. Postavitev bo izhajala iz poglobljene razstave *In kaj se je zgodilo potem?*, ki je bila pripravljena v sodelovanju med Centrom ilustracije in Javne agencije za knjigo v okviru Slovenije, častne gostje Bolonjskega knjižnega sejma 2024, ter bo v sodelovanju z arhitektoma Saro Badovinac in Saro Škarico nadgrajena z novim prostorskim kontekstom. Ilustracija, ki se v slovenskem prostoru že desetletja razvija kot presežen umetniški žanr med knjigo, umetnostjo in vizualno pripovedjo, bo v Peterokotnem stolpu zaživela v dialogu z zgodovinsko arhitekturo.

V sodelovanju s Centrom ilustracije - Zavodom Divja misel

Maja Licul & Aleksandra Atanasovski (razstava nakita), 24. 9.–15. 11. 2026

Koliko kreativna energija dejansko spremeni pojavni svet? Snov se skozi fizikalne procese in spremembe agregatnih stanj nenehno pretvarja in ponastavlja. Kam gredo v teh procesih ideje, ki jih zapisujemo v material? Jih čas, ogenj, voda prečiščujejo ali ostajajo nespremenjene v različnih procesih? Na razstavi bosta avtorici z naravnimi fizikalnimi procesi sugerirali naša notranja dogajanja, iz katerih se v sili kreacije razvijejo in nastanejo mali predmeti – nakit. Njun nakit je študija, poseg v formo, v telo z namenom, da se premakne nesnovno. Ali se lahko tako globoko poglobimo v obliko, da v njej vidimo praznino?

Maja Licul je bila med študijem članica aktivistične skupine Provokart, znane po drznih umetniških akcijah, kot so časopis *Provokart* in »Volute me / ljubite me«. Med letoma 1995 in 2000 je razstavljala v dunajski Secesiji, Muzeju moderne umetnosti v Stockholmu, Budimpešti, Weimarju, Rimu, na Reki, v Galeriji Škuc in na dveh trienalih U3 v Moderni galeriji. Po letu 2000 se je posvetila sodobnemu nakitu in vizualnim komunikacijam, oblikovala je knjige, celostne podobe ter sodelovala pri zasnovi slovenskih evrskih kovancev (2006).

Aleksandra Atanasovski je po srednji šoli za oblikovanje diplomirala iz slikarstva na akademiji Brera v Milanu, nato v Indiji študirala tibetanski budizem in obredno slikarstvo. Od leta 2001 deluje kot grafična oblikovalka (med drugim pri Fructalu in lokalnem časopisu *Prepih*). Od leta 2006 se posveča sodobnemu nakitu, ki ga razume kot komunikacijski objekt in izrazni medij za družbene in osebne teme. Zavzema se za večjo prepoznavnost sodobnega nakita v Sloveniji.

Leta 2018 sta Maja Licul in Aleksandra Atanasovski ustanovili Studio Eho, studio za sodobni in umetniški nakit.

Unicefove punčke iz cunj (dobrodelna razstava), 26. 11. 2026–03. 01. 2027

Punčko iz cunj poznajo vse kulture sveta. Marsikomu je v otroštvu delala družbo, v Unicefovem projektu pa predstavlja otroka iz države v razvoju, ki potrebuje našo pomoč. V Peterokotnem stolpu bomo v sodelovanju z Unicefom Slovenija pripravili dobrodelno razstavo, na kateri si bodo obiskovalci lahko izbrali unikatno punčko ali fantka iz cunj. Z donacijo v višini 30 evrov, kolikor stane cepljenje enega otroka proti šestim nalezljivim boleznim v državah v razvoju, bodo prejeli čudovito punčko, rešili otroško življenje ter razveselili obdarovanko ali obdarovanca. Unicefova punčka iz cunj je ročno izdelana v Sloveniji z ljubeznijo in je najlepše darilo. S projektom Punčka iz cunj je Unicef Slovenija doslej omogočil cepljenje že skoraj 21.000 otrok v državah v razvoju.

V sodelovanju s Slovensko fundacijo za Unicef.

4.1.3 Uprizoritveni program

Programski sklop	Uprizoritveni program
Naslov predstave:	Različni naslovi
Avtor in režiser:	Navedeno spodaj
Datum premiere:	Navedeno spodaj
Celotna vrednost prog. sklopa:	5.520,65 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	1.144,94 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	4.375,71 EUR

Vsebinska utemeljitev

V letu 2026 bomo nadaljevali razvoj Friderikovega gledališča, ki se je v preteklih letih uveljavilo kot pomemben del kulturnega dogajanja na Ljubljanskem gradu in pritegnilo številne mlade obiskovalce. Našemu občinstvu bomo ponudili nabor predstav, ki povezujejo igrivost lutkovnega gledališča, bogato domišljijo in zgodovino gradu.

Osrednje mesto bo znova pripadalo predstavi *Friderik in zmaj*, ki se navezuje na zgodovinske zgodbe Ljubljanskega gradu ter legendo o sv. Juriju in zmaju, simbolu mesta Ljubljana. Predstava, nastala po motivih slikanice *Friderik, zmaj, cesarica in legionar*, združuje elemente zgodovine, mita in domišljije ter tako nagovarja otroke in odrasle.

V program umeščamo tudi najstarejšo in najbolj priljubljeno predstavo *Friderik, grajska podgana*, s katero se bodo otroci na igriv način sprehodili skozi preteklost Ljubljane in gradu ter spoznali osebnosti in dogodke, ki so zaznamovali našo zgodovino.

Posebno praznično obarvano bo velikonočno obdobje, ko bomo pripravili kar dve predstavi. Ena bo del tradicionalnega dogodka *Lov na pirhe*, druga pa lutkovno-pripovedovalska predstava *Zmajevo jajce*, ki bo otrokom in staršem približala šege in navade velikonočnega praznika na igriv in pravljičen način.

Posebno pozornost bomo namenili tudi prvemu šolskemu dnevu, ko bomo otrokom ob obisku predstave omogočili brezplačen vstop v Lutkovni muzej. S tem želimo obogatiti njihovo prvo šolsko izkušnjo in jim približati kulturno dediščino skozi igro in raziskovanje.

Tradicionalno decembrsko dogajanje bomo obogatili s predstavo *Friderik čaka Zimo*, po kateri bo tudi tokrat otroke razveselil dedek Mraz. Ta priljubljeni praznični dogodek vsako leto privabi številne družine, saj gledališko doživetje dopolnjuje s praznično toplino in sladkimi radostmi.

Ker želimo spodbujati redno obiskovanje predstav, bomo tudi v letu 2026 nadaljevali priljubljen sistem zbiranja žigov, ki smo ga uvedli septembra 2025. Otroke, ki bodo zbrali šest žigov s Friderikovih predstav, bomo nagradili s posebnim darilom.

Friderik in zmaj (lutkovna predstava za otroke, 3+), Grajsko gledališče, sobota, 14. 2., 18. 4., 3. 10. 2026, ob 17.00

V lutkovni predstavi se bomo sprehodili skozi preteklost in se dotaknili pomembnih zgodovinskih dogodkov, povezanih z Ljubljanskim gradom. Spoznali bomo tudi zgodbo, ki se skriva za Ljubljanskim grbom, v katerem kraljuje zmaj, ter legendo o sv. Juriju in zmaju, ki je tesno povezana z Ljubljano.

Lutkovna predstava je nastala po motivih nove slikanice *Friderik, zmaj, cesarica in legionar*.
Scenarij, dramaturgija in režija: Irena Rajh, premiera: november 2023.

Friderik, grajska podgana (lutkovna predstava za otroke, 3+), Grajsko gledališče, 17. 1., 1. 9. in 21. 11. 2026 sobota, ob 17.00, torek, ob 16.00

Najboljši grajski vodnik, podgana Friderik, ki na gradu prebiva, že odkar ta stoji na Grajskem griču, bo predstavil zgodovino gradu in mesta, pomembne dogodke, ki so se pripetili, in pomembne osebnosti, ki so povezane z zgodovino gradu. In vse to na igriv in zabaven način namiznega lutkovnega gledališča.

Lutkovna predstava je nastala po motivih prve Friderikove slikanice *Friderik, grajska podgana*.
Zgodba: Barbara Brodnik, režija: Irena Rajh in Anže Virant, premiera: oktober 2020.

Na prvi šolski dan bodo imeli obiskovalci z nakupom vstopnice omogočen prost vstop v Lutkovni muzej.

Friderikovi pravljичni dopoldnevi (lutkovno-pripovedovalske predstave, 5+), Grajsko gledališče

Friderik poleg dobrih zgodb obožuje vse, kar diši po jedači. Prav njegov dobri nos za tovrstne reči je botroval srečanju s popotnikom Žigom, ki poleg obiskovanja tujih krajev rad prisluhne zgodbam, še posebno, če te pripovedujejo o hrani. Ker je to obema skupno, se enkrat na mesec srečata in si izmenjata sladke in gladke, okusne in nagnusne pripovedke, Žiga pa Frideriku in otrokom zaupa tudi zabavne prigode s svojih potovanj.

Predstave so bile v produkciji Ljubljanskega gradu prvič uprizorjene leta 2022, v začetku leta 2025 pa smo jih prenovili in vsebinsko osvežili.

Termini:

- nedelja, 1. 2. 2026, ob 11.00: **Začimbe in zeli za okusne jedi;**
- sobota, 28. 2. 2026, ob 11.00: **Zdravilni sadež;**
- sobota, 21. 3. 2026, ob 11.00: **Več soli kot pameti.**

Velikonočna predstava z grajsko podgano Friderikom: Zmajevo jajce (lutkovno-pripovedovalska predstava, 5+), Grajsko gledališče, sobota, 28. 3. 2026, ob 17.00

Med potepanjem po Grajskem griču Friderik naleti na nenavadno jajce – tako veliko jajce lahko pripada le zmaju. Navdušen nad možnostjo, da bi vzgojil svojega zmaja, se s prijateljem znajdeta pred pomembnim vprašanjem: ali bi bilo morda vendarle modreje jajce vrniti njegovi mami? Predstava s humorjem in toplino raziskuje velikonočni čas.

Predstava je leta 2022 nastala v produkciji Ljubljanskega gradu.

Velikonočna predstava z grajsko podgano Friderikom: Velikonočni zajec (lov na pirhe in lutkovno-pripovedovalska predstava, 5 +), Hribarjeva dvorana, sobota, 4. 4. 2026, ob 10.00

V sklopu tradicionalnega dogodka *Lov na pirhe* bo po končanem iskanju pirhov na ogled lutkovno-pripovedovalska predstava, v kateri bomo s Friderikom in popotnikom Žigo spoznavali velikonočne praznike.

Predstava je leta 2023 nastala v produkciji Ljubljanskega gradu.

Friderik čaka Zimo in pozdrav dedka Mraza (lutkovna predstava za otroke, 3+), Hribarjeva dvorana in Grajsko gledališče

V decembru bo sledila ponovna uprizoritev predstave *Friderik čaka Zimo*, ki se bo zaključila z obiskom dedka Mraza in sladkim presenečenjem za otroke.

Termini:

- petek, 11. 12. 2026, ob 17.30, Hribarjeva dvorana;
- sobota, 12. 12. 2026, ob 17.00, Hribarjeva dvorana;
- petek, 18. 12. 2026, ob 17.30, Grajsko gledališče;
- sobota, 19. 12. 2026, ob 17.00, Grajsko gledališče.

4.1.4 Izobraževalni program

Programski sklop	Izobraževalni program
Vsebine sklopa:	Različne (navedene spodaj)
Celotna vrednost prog. sklopa:	19.409,38 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	4.025,37 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	15.384,01 EUR

Vsebinska utemeljitev

Na Ljubljanskem gradu posebno skrb namenjamo posredovanju in ohranjanju kulturne dediščine, nepremične in premične, pri čemer si prizadevamo, da vsebine javnosti predstavimo na dostopen, poučen in privlačen način.

S prostorsko projekcijo del slovenskih ilustratorjev, z naslovom *Ko ilustracije oživijo*, bomo počastili 80-letnico delovanja Založbe Mladinska knjiga. V podporo temu projektu bomo izobraževalni program v letu 2026 osredotočili na raziskovanje in predstavitev pravljič kot

pomembnega dela kulturnega in literarnega izročila, hkrati pa bomo izpostavili pomen ilustracije kot vizualne interpretacije pripovedi.

Prostorska projekcija bo zaživela z bogatim spremljevalnim programom, ki bo otrokom in mladim ponujal priložnost, da pravljice doživijo na raznolik in ustvarjalen način. Pravljice bomo povezali z doživetji – od nastopov Anje Štefan in Hane Stupica, delavnic s Špelo Frlic, kamišibaja z Ivo Vanjo Kretič in Lilo Prap do skrivnostnih nočnih pripovedovalskih srečanj ter delavnic in vodstev, kjer bodo otroci raziskovali ilustracije in pravljичne predmete ter se učili izražanja skozi zgodbe.

Poseben poudarek pravljичnosti bomo vključili tudi v počitniški program, v katerem bodo otroci raziskovali grajsko preteklost ter domišljjske svetove zmajev, mitoloških bitij in ljudskih pripovedi. Nadaljevali bomo že uveljavljene programe, kot sta *Šola zmajeslovja*, ki navdušuje z doživljajsko pustolovščino v svetu mitov in legend, ter *Fantazija resničnosti*, interaktivna igra vlog, v kateri se zgodovina sreča z domišljijo. Ob stoti obletnici smrti *Srečka Kosovela* bomo pripravili tudi *humorni pogovorni večer* z Boštjanom Gorencem - Pižamo, Anžetom Tomičem in posebnim gostom.

Z različnimi rokodelskimi delavnicami bomo nagovorili obiskovalce različnih starosti. Med njimi izpostavljamo delavnico *Unicefove punčke*, ki spodbuja solidarnost in otrokove pravice, na *Tečaju kaligrafije* se bodo udeleženci učili različnih srednjeveških pisav, *Velikonočna delavnica pirhov* bo ponudila učenje starih rokodelskih obrti, v adventnem času bomo organizirali *Delavnico adventnih venčkov* ter v decembru pravljичno vodstvo z delavnico in obiskom dedka Mraz z naslovom *Zima potrebuje pomoč*.

S programom ob Prešernovem dnevu in Ta veselem dnevu kulture si prizadevamo zagotavljati dostopnost kulturnih vsebin širši javnosti, še posebej socialno šibkejšim skupinam.

Leta 2026 bomo prvič sodelovali pri dogodku *Plečnikov dan*, ki ga organizira Mestni muzej Ljubljana, in del programa izvedli na Šancah.

Vsebine izobraževalnega programa – razen tam, kjer je navedeno drugače – pripravljajo in izvajajo strokovni sodelavci Javnega zavoda Ljubljanski grad.

Spremljevalni program prostorske projekcije *Ko ilustracije oživijo*, Kazemate

Zajčkova hišica (pripovedovalska predstava s pisateljico Anjo Štefan in ilustratoriko hano Stupica, 5+), Hribarjeva dvorana, sobota, 24. 1. 2026, ob 17.00

Pravljčni svet slikanice Zajčkova hišica sta ustvarili dve izjemni umetnici – priznana pisateljica in pesnica Anja Štefan ter večkrat nagrajena ilustratorka Hana Stupica. Pravljična Zajčkova hišica bo zaživela v pripovedovanju avtorice Anje Štefan ter likovnem doživetju z ilustratorko. Otroci bodo lahko prisluhnili pravljici in pokukali v svet ustvarjanja knjig – od besede do podobe. Slikanica *Zajčkova hišica* je leta 2018 zaživela tudi na lutkovnem odru Lutkovnega gledališča Ljubljana v prepoznavni likovni podobi Hane Stupica.

Idejna zasnova: Anja Štefan

Pripoveduje: Anja Štefan

Riše: Hana Stupica

Produkcija: Zavod Zlata ptica

Noč pravljič na gradu: Calvinove pravljice (pripovedovanje Calvinovih pravljič z ogledom prostorske projekcije *Ko ilustracije oživijo*, 7+), Zmajev brlog, s sobote, 7. 3., na nedeljo, 8. 3. 2026

Dogodek bo ponudil edinstveno izkustvo poslušanja pravljič, ko se na gradu ugasnejo vse luči in se ta pokaže v vsem svojem čaru. Večer pripovedovanja pravljič se bo zaključil s pravljlično nočjo za grajskimi zidovi.

Ilustracije v knjigi: Ana Zavadlav

Povabilo (pripovedovanje ob knjigi *Povabilo* in likovna delavnica, 4+) Zmajev brlog, sobota, 25. 4. 2026, ob 17.00

Otrokom se bo predstavila slikanica *Povabilo*, ob pogovoru in interakciji z otroki bo nastala pripoved, ki govori o druženju, darovanju in majhnih dragocenostih. S pomočjo ilustracij si bomo ogledali vse najmanjše detajle in podrobneje spoznali svet živali, ki živijo v tej pripovedi. Na koncu bo likovna delavnica, kjer bodo otroci risali v predhodno pripravljen prerez orehove lupinice.

Pripoveduje: Žiga Bunič

Ilustracije: Maja P. Kastelic

Pravljичni ključ (delavnica pripovedovanja s Špelo Frlic in ogled prostorske projekcije *Ko ilustracije oživijo*, 5+), Zmajev brlog, sobota, 6. 6. 2026, ob 18.00

S pripovedovalsko delavnico želimo spodbujati veselje do odkrivanja tega, kaj vse zmorejo besede. Otroci bodo ob zabavnih igrah krepili veščino ubesedovanja domišljjskih podob, pa tudi lastnih izkušenj, čustev in misli.

Delavnico vodi: Špela Frlic

Ilustracije: Matija Medved

Potep med pravljičami (pravljичno vodstvo po Ljubljanskem gradu in ogled prostorske projekcije *Ko ilustracije oživijo*, 5+), most pred glavnim vhodom, petek, 26. 6. 2026, ob 17.00

Ob koncu šolskega leta bo Friderik, grajska podgana, povabil vse prvošolce na potep med pravljičami, ki se bo končal z ogledom prostorske projekcije v Kazematah.

Pravljичni kamišibaj (kamišibaj in ogled prostorske projekcije *Ko ilustracije oživijo*, 3+), Grajsko gledališče, sobota, 19. 9. 2026, ob 11.00

Dogodek bo združeval pripovedovanje in kamišibaj, ki na slikovit način, ki je otrokom blizu, združuje umetnost pripovedi in ilustracije. Konča se z ogledom prostorske projekcije v Kazematah.

Pripoveduje: Vanja Iva Kretič

Izbrane zgodbe: Moj dežnik je lahko balon, Piko dinosaver in Moj očka

Avtorji: Ela Peroci, Leopold Suhodolčan in Lila Prap

Ilustracije: Marlenka Stupica, Marjanca Jemec Božič in Lila Prap

Lisička sestrička (pripovedovalsko-glasbena predstava z Anjo Štefan in Janezom Dovčem, 5+), Hribarjeva dvorana, sredo, 14. 10. 2026, ob 17.30

Pripovedovanje pesmi in pravljič iz bogatega opusa Anje Štefan, ki svoje knjige vselej obogati z ilustracijami priznanih slovenskih avtorjev, kot so Jelka Reichman, Alenka Sottler, Hana Stupica, Zvonko Čoh, Marjanca Jemec Božič, Ančka Gošnik Godec in Ana Zavadlav.

Idejna zasnova: Anja Štefan

Pripoveduje: Anja Štefan

Ilustracije: Jelka Reichman, Alenka Sottler, Hana Stupica, Zvonko Čoh, Marjanca Jemec Božič, Ančka Gošnik Godec in Ana Zavadlav

Glasbena spremljava: Janez Dovč

Produkcija: Zavod Zlata ptica

Calvinove pravljice (pripovedovanje pravljič s Špelo Frlic, 5+), Grajsko gledališče, sobota, 24. 10. 2026, ob 17.00

Pisatelj Italo Calvino je iz bogatega italijanskega pripovednega izročila izbral in priredil 200 pravljič. Italijanske ljudske pravljice veljajo za zabavne, v njih je veliko nepredvidljivih zapletov in ljubezenskih zgodb, ki se vselej srečno končajo.

Pripoveduje: Špela Frlic

Bobni: David Nik Lipovac

Ilustracije: Ana Zavadlav

Produkcija: Homo Narrans

Počitniški programi

S počitniškimi programi bomo najmlajšim omogočili dejavno preživljanje prostega časa v naravi. Z raziskovanjem, igro in spodbujanjem ustvarjalnosti jim bomo približali premično in nepremično kulturno dediščino Ljubljanskega gradu. Še naprej bomo širili znanje o zgodovini in Ljubljanskem zmaju – simbolu mesta ter z njim povezano kulturno dediščino.

Počitniške delavnice in varstva

Termini počitniških programov:

- **Zimske počitniške delavnice**, 6+, 16. 2. – 20. 2. 2026, od 10.00 do 13.00.
- **Poletno počitniško varstvo**, 6+, od 7.30 do 16.30:
 - 1. termin: 29. 6.–3. 7. 2026, pravljično počitniško varstvo,
 - 2. termin: 27. 7.–31. 7. 2026, zmajsko počitniško varstvo,
 - 3. termin: 3. 8.–7. 8. 2026, pravljično počitniško varstvo.

- **Jesenske počitniške delavnice**, 6+, 26.–30. 10. 2026, od 10.00 do 13.00.

Doživljajski in pravljčni programi

Fantazija resničnosti (interaktivna igra in igra vlog – Dungeons & Dragons), 31. 1., 7. 2. in 14. 3. 2026, ob 17.00

Dogodek združuje poznosrednjeveško preteklost, ki jo v nekem trenutku prekine domišljija. Obiskovalci se bodo sprehodili po zatemnjenih prostorih in skritih kotičkih Ljubljanskega gradu, grajsko preteklost pa spoznavali ob pripovedovanju grajskih animatorjev. Vsak obiskovalec se postavi v vlogo svojega lika – viteza, cesarice/cesarja, rablja, meniha, spletične ali čarovnice/čarodeja – ter se obleče v kostum in tako bolje vživi v zgodbo ter s svobodno izbiro in inspiracijo odigra vlogo, ki mu je bila dodeljena. V igri vlog – Dungeons & Dragons – poskuša rešiti zaplet, ki se je zgodil na Ljubljanskem gradu. Skupaj s prijatelji se spoprime z izzivi, ki jih predstavi vodja igre – Dungeon Master, ki bo s pomočjo pravil ugotovil, ali je igralcu uspelo ali ne. To naredi igro zelo nepredvidljivo in polno improvizacije.

Šola zmajeslovja (pustolovska dogodivščina s profesorjem zmajeslovja, pustolovko in čarodejko, 5+), po Ljubljanskem gradu.

Ker je zmaj prek različnih zgodb in legend neločljivo povezan z Grajskim gričem in Ljubljanskim gradom ter tudi z Ljubljano, bomo v treh pustolovskih dogodivščinah za najmlajše, skupaj s profesorjem zmajeslovja in pustolovko, spoznavali številne zanimivosti o zmajih (predstavitev življenja in značilnosti različnih zmajev, med katerimi bomo izpostavili predvsem ljubljanskega) ter z njimi povezane zgodbe in legende. Program je nadgrajen še s karakterjem vrhovne čarovnice in čarodejke, slednja je mlajša sestra profesorja zmajeslovja in poskrbi za nemalo zapletov in izzivov, ki jih morajo otroci rešiti na zmajskih pustolovščinah.

Šola zmajeslovja je bila premierno izvedena septembra 2017, jo pa še vedno spreminjamo in nadgrajujemo.

Termini (druga nedelja v mesecu):

- nedelja, 13. 9. 2026, ob 10.30: **Planet zmajev**;
- nedelja, 11. 10. 2026, ob 10.30: **Prerokba o pogubi zmajev**;

- nedelja, 8. 11. 2026, ob 10.30: **Vrhovna čarovnica.**

Glave na gradu: Srečko Kosovel (humorni pogovorni večer), Hribarjeva dvorana, torek, 21. 4. 2026, ob 17.30

Ob 100. obletnici smrti pesnika Srečka Kosovela bomo v sodelovanju z Boštjanom Gorencem - Pižamo, Anžetom Tomičem in njunim gostom pripravili humorni pogovorni večer.

Delavnice

Delavnica izdelovanja pirhov (praznična delavnica), Zmajev brlog, torek, 1. 4. 2026, od 17.30 do 19.00

Na letošnji velikonočni delavnici bomo spoznali tehniko drsanke, ki prihaja iz Bele krajine, kjer so sprva izdelovali pisanice, nato pa so v okolici Metlike po I. svetovni vojni zaradi pomanjkanja materiala nastale drsanke. Te čudovite pirhe so ustvarili iz jajc, kuhanih v čebulnih listih, in ostrega noža. Delavnico bo vodila Lucija Klemenčič, ki je v letu 2017 na 21. natečaju Naj pirhi Slovenskih novic, prejela priznanje za 1. mesto v kategoriji Kulturna dediščina okraševanja velikonočnih pirhov. Z delavnicami izdelovanja pirhov poskušamo prenašati rokodelsko zanje na mlajše generacije ter pri tem združujemo tradicionalne obrti in sodobne tehnike.

Tečaj kaligrafije (tečaj lepopisja v štirih delih), Zmajev brlog

V sodelovanju z Mirom Knezom, izkušenim grajskim pisarjem, bomo za vse ljubitelje lepopisja organizirali tečaj kaligrafije; udeleženci se bodo lahko poučili o osnovnih elementih, iz katerih so sestavljene vse črke v določeni tipografiji, o tem, kako pisati male in velike črke ter številke in ločila, na koncu tečaja pa bodo z usvojenim znanjem oblikovali kaligrafski izdelek.

Termini:

- ponedeljek, 2., 9., 16. in 23. 3. 2026, od 17.00 do 20.00;
- ponedeljek, 2., 9., 16. in 23. 11. 2026, od 17.00 do 20.00.

Delavnica adventnih venčkov (praznična delavnica), Zmajev brlog, četrtek, 26. 11. 2026, od 17.00 do 19.00

V predprazničnem času bomo organizirali delavnico adventnih venčkov, na kateri bo vsak udeleženec ustvaril unikaten adventni venček. S to delavnico ohranjamo slovensko ljudsko izročilo. Adventni venček se je kot okras in liturgični simbol v Sloveniji uveljavil v 80. letih 20. stoletja, prevzeli pa smo ga od germanskih narodov. Po izročilu naj bi prvi venček v prvi polovici 19. stoletja naredil evangeličanski duhovnik v Nemčiji za otroke v sirotišnici, da bi med njih prinesel veselje in upanje.

Delavnica UNICEF-ovih punčk iz cunj (vodstvo in delavnica, 7+), ponedeljek, 7. 12. 2026, ob 17.30

V sodelovanju z Unicefom bomo izvedli vodstvo po Ljubljanskem gradu v spremstvu grajske šivilje. Otroci bodo spoznali zgodbo Unicefovih punčk, ki simbolizirajo otrokove pravice in pomoč vrstnikom po svetu, in pomen solidarnosti, nato pa pod mentorstvom izdelali Unicefovo punčko. Delavnica povezuje ustvarjalnost, učenje in dobrodelnost ter otroke spodbuja k razmišljanju o enakosti in medsebojni pomoči.

Zima potrebuje pomoč (pravljичno vodstvo z delavnico in obiskom dedka Mraza, 5+), Most pred glavnim vhodom, torek, 15. 12. 2026 ob 17.00

Vodstvo poteka po grajskih kotičkih, kjer otroci ob raziskovanju pravljic odkrivajo čudežne predmete, prežete z zvočnimi in svetlobnimi učinki. Na koncu najdejo rešitev za naravo in babico Zimo, ki ji iz leta v leto pešajo moči. Sledita delavnica gozdnih talismanov in obisk dedka Mraza, ki otrokom razdeli bonbone.

Dnevi odprtih vrat

Prešernov dan, 8. 2. 2026, in **Ta veseli dan kulture**, 3. 12. 2026

Oba slovenska kulturna praznika in dneva odprtih vrat slovenskih kulturnih ustanov bomo obeležili s ponudbo brezplačnih vsebin in z brezplačnimi vodenimi ogledi.

Plečnikov dan, 23. 05. 2026, od 14.00 do 18.00, v sodelovanju z Mestnim muzejem

V sklopu festivala Plečnikov dan, ki so ga zasnovali v Mestnem muzeju Ljubljana, bomo pripravili poseben, brezplačen program, s katerim bomo družinam približali delček bogate Plečnikove dediščine tudi na Grajskem griču.

Pedagoški programi

V ponudbi za šolsko leto 2025/2026 je na voljo 21 različnih programov, ki smo jih v Brošuri pedagoških programov razvrstili glede na starostne skupine in se navezujejo na vsebine, povezane z gradom, življenjem, običaji in poklici, značilnimi zanj, pa tudi na stalne razstave Ljubljanskega gradu.

Programu se pridružuje novo vodstvo *Potep med pravljicami*, ki združuje raziskovanje Ljubljanskega gradu, pripovedovanje pravljič in ogled sodobne prostorske projekcije *Ko ilustracije oživijo* v Kazematah.

Tudi letos bomo strokovni javnosti približali vsebine in junija pripravili dogodek *Pedagogi na grajskem obisku*, na njem pa podrobneje predstavili aktualne pedagoške programe Ljubljanskega gradu za različne starostne skupine. Na *Kulturnem bazarju* bomo znova predstavili kulturno-umetnostni program in vsebine, ki jih ponuja Javni zavod Ljubljanski grad.

Programi, namenjeni vrtčevskim in mlajšim osnovnošolskim skupinam, otroke ob raziskovanju in ustvarjanju seznanjajo s tem, kako pomembno je ohranjanje snovne in nesnovne kulturne dediščine, in jih k temu spodbujajo. Programi, namenjeni starejšim osnovnošolcem in srednješolcem, so strokovno nekoliko bolj poglobljeni, vanje pa umeščamo različne didaktične pripomočke, da bi bili za določeno starostno skupino vseeno privlačni. Pokazalo se je, da zgodovino in kulturno dediščino lahko zelo uspešno predstavimo z vključitvijo doživetih pripovedi kostumiranih likov iz različnih zgodovinskih obdobj, ki jih umestimo v posamezne programe, kar dokazujejo pozitivni odzivi na programa *Časovni stroj* in *Izza grajskih rešetk*.

Kulturni bazar (marec 2026)

Na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu bomo predstavili ponudbo zavoda s področja kulturno-umetnostne vzgoje.

Pedagogi na grajskem obisku (predstavitev pedagoških programov in grajskih vsebin), Zmajev brlog in po Ljubljanskem gradu, ponedeljek, 29. 6. 2026, od 10.00 do 16.00

Za učinkovitejše oblikovanje in načrtovanje učnih vsebin bomo vzgojiteljem in učiteljem predstavili pedagoške programe ter jih popeljali po Lutkovnem muzeju, stalni razstavi *Slovenska zgodovina*, razstavi *Grajsko orožje* in *Virtualnem gradu*. Na slednjem bodo spoznali celotno zgodovino Ljubljanskega gradu. Ob prigrizku in druženju bomo skupaj poiskali najprimernejšo vsebino, ki jih lahko obišejo z vrtcem, osnovno ali srednjo šolo na Ljubljanskem gradu.

4.1.5 Tradicionalni dogodki

Programski sklop	Tradicionalni dogodki
Naslov:	Različni naslovi (navedeni spodaj)
Celotna vrednost prog. sklopa:	62.657,22 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	12.994,66 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	49.662,56 EUR

Vsebinska utemeljitev

Tradicionalni dogodki so namenjeni širšemu krogu obiskovalcev. Večinoma temeljijo na običajih in zgodbah, ki so neposredno ali pa tesno povezani z Ljubljanskim gradom, Slovenijo in Ljubljano. Potekali bodo predvsem na prostem. Stare običaje bomo obujali z lovom na pirhe, jurjevanjem in grajskimi piskači, ki se bodo ob poletnih sobotah oglašali z Razglednega stolpa. Nadaljevali bomo zgodbo grajske trte, s katero bomo krepili skupnost prijateljev grajske trte. V program so umeščeni tudi tradicionalni *Grajski dnevi* – v letu 2026 predvideni že petnajstič po vrsti –, ki so največja in najodmevnejša prireditve v tem programskem sklopu. V decembru bomo na Ljubljanskem gradu pričarali prijetno praznično vzdušje. Kot programsko novost v tem sklopu bomo v velikonočnem času pripravili *Velikonočni sejem*.

Velikonočni sejem (Grajsko dvorišče), 1.–8. 4. 2026

Velika noč je praznik pomladi in prebujanja narave, ko ljudje domove okrasijo s pisanicami, zelenjem in cvetjem. Na mizi so tradicionalne jedi: šunka, hren in potica, ki simbolizirajo obilje in nov začetek. Praznik spremljajo običaji, kot so barvanje jajc, blagoslov jedi in družinska srečanja,

ki poudarjajo povezanost in toplino doma. Na Ljubljanskem gradu bomo v času velike noči pripravili velikonočni sejem s tradicionalno kulinarčno ponudbo, v času sejma pa bomo organizirali različne dogodke, kot so *Lov na pirhe*, otroške predstave z velikonočno tematiko, delavnico izdelovanja pirhov ...

Lov na pirhe, iskanje pirhov in lutkovno-pripovedovalska predstava s Friderikom (Grajski park in Hribarjeva dvorana), v soboto, 4. 4. 2026, ob 10.00

Šega iskanja pirhov je danes razširjena po vsej Evropi, pri nas pa so nekdanj na Gorenjskem otrokom skrivali pirhe na vrtu pod grmovjem in v hlevu. V Ljubljani so poleg pirhov otroci dobili tudi darila in knjige. Da bi ohranili stare šege, bomo tradicionalno pripravili lov na velikonočne pirhe, ki jih bo okoli Ljubljanskega gradu in v njegovi okolici skril Friderik. Vse najdene pirhe mu bomo odnesli v Hribarjevo dvorano, kjer nam bo skupaj s popotnikom Žigo uprizoril lutkovno-pripovedovalsko predstavo.

Jurjevanje: sveta maša (Grajsko dvorišče), 23. 4. 2026

V sodelovanju z Župnijskim uradom sv. Jakoba na god svetega Jurija, zavetnika Ljubljane, na Grajskem dvorišču tradicionalno pripravimo sveto mašo in tako ohranjamo tradicijo iz preteklosti, ko so meščani ob tej priložnosti množično romali na Ljubljanski grad.

Zgodba grajske trte:

- 23. 4. 2026: **Dan odprtih vrat Grajskega vinograda** (ob obletnici zasaditve);
- september 2026: **Trgatev v Grajskem vinogradu**;
- 11. 11. 2026: **Grajsko martinovanje**.

Leta 2026 bomo nadaljevali prireditve, s katerimi v povezavi s potomko najstarejše trte z mariborskega Lenta, ki raste na Ljubljanskem gradu, in Grajskim vinogradom na južnem pobočju Grajskega griča razvijamo tako imenovano zgodbo grajske trte. Krepili bomo skupnost prijateljev grajske trte, ki jih bomo nagovarjali k sklenitvi pokroviteljstva nad posameznimi trtami v Grajskem vinogradu.

15. grajski dnevi (Grajsko dvorišče in Grajski park), 16. in 17. 5. 2026 (nadomestni termin v primeru dežja: 5. in 6. 9. 2026)

Na 15. grajskih dneh bomo v soboto organizirali Zmajski dan, na katerem bomo z različnimi predstavami, interaktivnimi nastopi, ustvarjalnimi delavnicami, vodenimi ogledi ter drugimi vsebinami osrednjo pozornost namenili najbolj prepoznavnemu simbolu mesta – zmaju. Ljubljanski zmaj ni samo mitološko bitje, temveč je tudi del kulturne dediščine in zgodovine našega mesta. V nedeljo bo v Grajskem parku tradicionalno postavljen srednjeveški tabor. Obiskovalci se bodo seznanili s številnimi srednjeveškimi rokodelskimi dejavnostmi ter si ogledali viteške dvoboje, viteški turnir, številne animacijske viteške nastope. Na ta dan pa pripravljamo tudi dan odprtih vrat, zato si bo takrat mogoče brezplačno ogledati vse grajske vsebine.

Grajski piskači (Razgledni stolp), vsako soboto od 6. 6. do 26. 9. 2026

Med junijem in septembrom se bodo vsako soboto ob lepem vremenu ob 11.30 z Razglednega stolpa oglasili grajski piskači in obujali navado, ko so v novem veku mestni piskači iz nekdanjega Stolpa piskačev vsak dan ob 11. uri zatrobili na tri pozavne in en kornet ter meščanom tako naznanili, da se bliža poldne, to je ura kosila.

Praznični december (Ljubljanski grad), december 2026

V soju praznične osvetlitve in v prijetnem ambientu jaslic bo decembra na dvorišču Ljubljanskega gradu grajski praznični sejem z izbrano ponudbo prazničnih jedi, toplih napitkov, na voljo pa bodo tudi praznični izdelki iz Grajske trgovine Friderik. Prav tako bomo decembra v skupnem paketu ponudili kar nekaj prireditev, ki so sicer predvidene v tem mesecu in ki bodo pričarale praznično vzdušje.

Božična sveta maša (Grajska kapela sv. Jurija), 24. 12. 2026

Na božični večer bo v Grajski kapeli sv. Jurija božična sveta maša, ki jo bo vodil msgr. Franci Trstenjak, popestrile pa jo bodo božične pesmi enega izmed slovenskih zborov.

4.1.6 Film

Programski sklop	Film
Naslov:	Film pod zvezdami, letni kino na Ljubljanskem gradu
Izvajalec:	Koprodukcija z JZ Kinodvor

Celotna vrednost prog. sklopa:	77.500,00 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	16.072,95 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	61.427,05 EUR

Vsebinska utemeljitev

Film pod zvezdami (Grajsko dvorišče), 9. 7.–1. 8. 2026

Film pod zvezdami je na Ljubljanskem gradu prvič potekal leta 2005 v sodelovanju s Slovensko kinoteko in Festivalom Ljubljana, sedaj pa projekt pod pokroviteljstvom Mestne občine Ljubljana izvajamo v sodelovanju s Kinodvorom. Projekt že nekaj let zaseda vidnejše mesto med poletno kulturno ponudbo v prestolnici, hkrati pa se opazno povečuje število tujih obiskovalcev, tudi zaradi predstavitve aktualne filmske produkcije. Število izvedenih projekcij in s tem povezan obisk sta odvisna predvsem od vremena, saj so projekcije na prostem, na Grajskem dvorišču.

Med projekcijami, ki so bile doslej vključene v program, so prevladovali največji filmski dosežki preteklih let – dobitniki oskarjev, zlatih globusov, baft, nagrajenci festivalov Sundance in Liffé, filmi slovenske produkcije in filmi, ki so bili v pretekli sezoni v dvorani Kinodvora najbolj obiskani. Tako bo tudi leta 2026. Z leti so distributerji prepoznali pomembnost projekta in filme uvrščajo na program tudi zunaj kinematografske sezone. Ker *Film pod zvezdami* obišče precej tujih obiskovalcev, so vsi slovenski filmi opremljeni z angleškimi podnapisi, vsi filmi v drugih jezikih pa s slovenskimi in angleškimi podnapisi.

V sodelovanju z javnim zavodom Kinodvor.

4.1.7 Muzejsko-razstavni program

Programski sklop	Muzejsko-razstavni program
Naslov:	Različni naslovi (navedeni spodaj)
Avtor razstave:	Različni
Celotna vrednost prog. sklopa:	732.370,00 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	151.888,31 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	580.481,69 EUR

Vsebinska utemeljitev

Muzejsko-razstavni program Ljubljanskega gradu zajema različna področja, hkrati pa pomeni zaokroženo celoto, kar obiskovalcem omogoča boljše razumevanje zgodovinskega razvoja Ljubljanskega gradu ter njegove ožje in širše okolice. Stalna razstava *Slovenska zgodovina* pregledno in jedrnato prikaže zgodovinski razvoj prostora med Alpami in Jadranom, tehnično in vsebinsko posodobljeni *Virtualni grad* se osredotoča na zgodovino in razvoj Ljubljanskega gradu. Stalna postavitve *Kaznilnica* obravnava obdobje, ko so Ljubljanski grad preuredili v zapor, stalna razstava *Grajsko orožje* pa poudarja temeljno, to je utrdbeno vlogo Ljubljanskega gradu. Vse to z razgledom na Ljubljano in njeno širšo okolico dopolnjuje Razgledni stolp, ki ostaja najbolj obiskana točka na Ljubljanskem gradu. Stalna postavitve Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu se po tematiki nekoliko razlikuje od drugih stalnih postavitev, saj celostno prikazuje stoletno dediščino in zgodovino lutkarstva na Slovenskem.

Vse vsebine muzejsko-razstavnega programa so v celoti ali deloma vključene v raznovrstne pedagoške programe in vodene ogleda, ki so namenjeni vsem starostnim skupinam (opisano v sklopu Izobraževalnega programa). V sklopu rednega doživljajskega vodenega ogleda *Časovni stroj* imajo obiskovalci vse leto možnost interaktivno spoznavati zgodovino Ljubljanskega gradu, po predhodni napovedi pa je obiskovalcem Ljubljanskega gradu na voljo tudi *Kulinarični časovni stroj*, na katerem ti niso zgolj v vlogi poslušalcev, temveč na vsaki časovni postaji lahko okušajo izbrane jedi posameznega obdobja, ki jih na sodoben način skrbno pripravljajo vrhunski kuharski mojstri na Ljubljanskem gradu. Široko dostopnost zagotavlja tudi sistem avdiovođenja v slovenščini in štirinajstih tujih jezikih, ki je obiskovalcem na voljo prek klasičnih avdiovodnikov. Posebna dopolnitev tega sklopa so: *Grajski pobeg* (Escape Castle) – *Osvobodite zmaja* in *Odrešite čarovnico*, napeti pustolovski igri, v kateri obiskovalci v skupinah največ štirih oseb na več zabavnih preizkušnjah spoznavajo mestno in grajsko zgodovino ter posebnosti in legende, povezane z njima, ter *Friderik in lov na zaporniško številko* – igriv družinski izlet v zeleni oazi nad mestom, ki ponuja priložnost za raziskovanje Ljubljanskega gradu in Grajskega griča ob Friderikovih nalogah in izzivih.

Stalne postavitve

Razstava Slovenska zgodovina

Razstava *Slovenska zgodovina* zajema tematsko in geografsko široko območje zgodovine na ozemlju današnje Slovenije in ima pomembno vlogo, saj obiskovalce usmerja še v druge slovenske muzejske ustanove, katerih muzealije dopolnjujejo razstavo. Gre za temeljit pregled slovenske zgodovine, kulture in etnologije, hkrati pa razstava krepi nacionalno zavest pri domačih obiskovalcih in prepoznavnost Slovenije pri tujih. Vsebina, zanimivo multimedijško predstavljena, je obiskovalcem na voljo v šestih jezikih ter je prilagojena gibalno in senzorno oviranim. Ker se zavedamo, da je razstava, ki je bila postavljena leta 2010, že nekoliko dotrajana, smo v drugi polovici leta 2025 začeli pripravljati projekt za njeno prenovo, samo izvedbo nove vsebine pa načrtujemo na prehodu iz leta 2026 v leto 2027.

Virtualni grad

V letu 2024 tehnično in vsebinsko prenovljeni *Virtualni grad* pomeni nadgradnjo prejšnjih dveh različic filma. V 12-minutni projekciji, ki jo je mogoče spremljati v 15 jezikih in se še vedno osredotoča na zgodovino in razvoj Ljubljanskega gradu, je Friderik, grajska podgana, postavljen v vlogo glavnega pripovedovalca. Zaradi implementacije sodobne tehnologije obiskovalec preteklost ne samo spozna, temveč jo tudi doživi. Preplet tradicije s sodobnostjo ustvarjajo animacija senčnega gledališča in natančne digitalne rekonstrukcije. Celovito izkušnjo zaokrožujejo zvočni elementi, ki obogatijo vizualno predstavo, svetlobni učinki, ki poudarijo ključne trenutke grajskih zgodb, in haptični (tipni) odzivi, ki omogočajo občutenje zgodbe prek posebnih učinkov, kot so sedeži s tresljaji, umetna megla, dež, sneg ... Uporaba stereoskopske projekcije doda globino in obiskovalcem omogoča občutek, da so prav zares tam – v daljni ali nekoliko bližnji grajski preteklosti. Za predšolske otroke in učence prve triade je na voljo skrajšana in vsebinsko prilagojena različica doživetja.

Kaznilnica na Ljubljanskem gradu

Kaznilnica se osredotoča na časovno obdobje 19. in začetek 20. stoletja, ko so Ljubljanski grad preuredili za potrebe delovanja kaznilnice. Razstava je na ogled v prenovljenih prostorih kaznilniških samic pod dvorano Palacij. Postavitev temelji na prepletu predstavljene stavbne dediščine samic in vsebin, ki pojasnjujejo vlogo celotnega gradu v tem obdobju; sledi konceptu celovite predstavitve zgodovine Ljubljanskega gradu kot neločljivega člena v urbanem razvoju

Ljubljane, ki je v stoletjih spreminjal svojo podobo in namembnost. Razstava je zelo privlačna tudi zaradi izvirnega stavbnega pohištva, kronološke predstavitve faz v delovanju kaznilnice in navidezne resničnosti – holograma, ki ga spremlja generirani zvok.

Grajsko orožje

Stalna razstava poudarja temeljno, to je utrdbeno vlogo Ljubljanskega gradu, saj je srednjeveški grad, zgrajen na strateško izpostavljeni vzpetini nad Ljubljano, dolga stoletja varoval mesto in pokrajino pod seboj. Za njegovim obzidjem je domovala tudi velika orožarna, v kateri so hranili raznovrstno bojno opremo, topništvo, strelivo in druge potrebščine za obrambo dežele. Od te vojaške opreme so se ohranili le skromni ostanki. Na razstavi v Erazmovem stolpu so na ogled verodostojno rekonstruirani primerki orožja, ki so ga na Slovenskem uporabljali ob koncu srednjega veka.

Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu

Stalna razstava Lutkovnega muzeja s podnaslovom *Podobe slovenske lutkovne umetnosti, 1910–1990* celostno prikazuje stoletno dediščino slovenskega lutkarstva. Postavljena je v dveh sklopih. Prvi je namenjen začetkom lutkovne umetnosti na naših tleh in njenemu razvoju do leta 1968, ko je umrl Jože Pengov, prvi ravnatelj Mestnega lutkovnega gledališča Ljubljana, v drugem pa sta prikazana razvoj in modernizacija slovenskega lutkarstva, pri katerih so sodelovali tudi sodobni literarni in likovni ustvarjalci. Stalno postavitve vsebinsko dopolnjujejo eksponati iz sodobnih lutkovnih predstav in *Lutkovna pot*, ki povezuje Lutkovno gledališče Ljubljana in Ljubljanski grad. Razstava je zasnovana interaktivno. Poleg multimedijskih vsebin so obiskovalcem na voljo lutkovni odri, kjer se lahko preizkusijo v oživljanju marionet ter ročnih in senčnih lutk. Razstava je dostopna tudi gibalno oviranim.

4.1.8 Kulturno-umetniški program Hostla Celica

Programski sklop	Kulturno-umetniški program Hostla Celica
Naslov:	Različni (navedeni spodaj)
Celotna vrednost prog. sklopa:	89.179,60 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	89.179,60 EUR

Vsebinska utemeljitev

Kulturno-umetniški program v Hostlu Celica nadgrajuje osnovno dejavnost hostla in mu daje dodatno vrednost. Obiskovalcem in uporabnikom ponuja prostor odprtega dialoga, kjer se prepletajo raznolike umetniške prakse in izkušnje iz lokalnega in mednarodnega okolja. Program ni namenjen le spremljanju, temveč tudi soustvarjanju, saj obiskovalcem omogoča aktivno vključevanje v oblikovanje vsebin.

S prireditvami manjšega formata – koncerti, razstavami, izobraževalnimi in družabnimi dogodki – nagovarjamo domače in tuje občinstvo mlajše ter srednje generacije, ki jih privlači urbana subkultura in alternativna kulturna produkcija. Eden od ključnih ciljev programa je dolgoročno povezovanje z vladnimi in nevladnimi organizacijami, festivali ter posamezniki, ki v sodelovanju prepoznajo priložnost za lastno ustvarjalno udejstvovanje.

Program je zasnovan odprto in prilagodljivo, saj želimo, da omogoča sprotno nadgrajevanje ter prilagajanje aktualnim dogajanjem in potrebam uporabnikov.

4.1.8.1 Glasbeni program

Glasbeni cikel Sozvočja sveta (vsak torek vse leto 2026)

V letu 2026 bomo nadaljevali torkove glasbene večere iz cikla *Sozvočja sveta*, ki jih pripravljamo v sodelovanju s KUD Sestava in ki jih odlikuje zvesto občinstvo. Na sporedu bodo vsak torek ob 20. uri v Slovenski restavraciji, poleti tudi na letnem vrtu. Žanrsko bodo v cikel vključeni izvajalci slovenske ljudske glasbe z nastopi avtorske glasbe in improvizacije, izvajalci glasbe Orienta in balkanske ljudske glasbe, izvajalci glasb sveta in uglasbene poezije, trubadurskih projektov in drugih zvrsti avtorske glasbe.

Celica špila (vsak četrtek od 2. 7. 2026 do 3. 9. 2026)

V letu 2025 smo ponovno uspešno izvedli četrto sezono cikla koncertov *Celica špila*. V sezoni 2025 smo k sodelovanju povabili več odmevnih domačih zasedb (Liamere, Karmakoma, Kavasutra ...) in tujih zasedb (Irnini Mons, Less, Goblyns ...). Odziv občinstva je bil pozitiven, na nekaterih dogodkih pa je tudi krepko presegel pričakovanja. Posledično se nadejamo, da bo ob peti obletnici cikla *Celica špila* še več obiskovalcev pozornih na glasbeni program v letu 2026, ko bomo na oder

Celice ponovno povabili imena domače in tuje glasbene scene, ki tukaj še niso nastopila, hkrati pa bomo naredili nekakšen pregled najboljših izvajalcev, ki so doslej nastopili pri nas.

Okvirni izbor izvajalcev v sklopu cikla Celica špila za leto 2026:

Luje (Francija, post-rock, shoegaze), **Mother Vulture** (Velika Britanija, rock), **Jiri Jiri** (Nemčija, funk), **Nemeček** (Hrvaška, etno noise), **Foncedalle** (Francija, alter/electronica), **Abop** (Hrvaška, elektronika), **Crippling Alcoholism** (Amerika, gothic rock/synthpop), **The Hahas and the Blablas** (Hrvaška, indie rock) ...

4.1.8.2 Razstavni program

Galerija Srečišče in hodnik Hostla Celica

V Hostlu Celica bomo leta 2026 predvidoma pripravili do 10 razstav (od do tega sedem v sodelovanju s KUD Sestava). Vodilo pri pripravi razstavnega programa v Hostlu Celica je, da se javnosti predstavijo še neuveljavljeni umetniki, ki so sodelovali na različnih rezidencah v tujini, ter umetniki, ki se pri ustvarjanju ukvarjajo s tematiko popotništva. Z razstavami, ki jih bo v samostojni organizaciji organiziral Ljubljanski grad, se bodo predstavili Primož Lavre, Primož Hieng in Herman Pivk.

Herman Pivk: Utrinki, fotografska razstava (4. 11. - 6. 12. 2026)

Herman Pivk (14. 11. 1963, Ljubljana) deluje na področju vizualnega umetniškega ustvarjanja kot fotograf z izrazito avtorsko poetiko. Vsa dela ustvarja v klasični črno-beli analogni temnici ter jih nato predstavi in opremi z avtorskimi okvirji. Dela vsebinsko opredeljujejo različne utrinke živali in ljudi, poglede na sebe in svet okoli sebe. Njegova dela so bila prikazana na več kot 100 samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini.

V sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana.

Primož Lavre: Nič kaj drugačno življenje, fotografska razstava (4. 3. - 12. 4. 2026)

Razstava bo pripravljena v sodelovanju z Nacionalnim svetom invalidskih organizacij Slovenije, krovnim nosilcem evropskega projekta »Vseslovenska akcija ozaveščanja o socialnem

vključevanju invalidov«. Primož Lavre želi javnosti še naprej predstavljati raznolike zgodbe invalidov, ki podirajo tabuje in uspešno izkoriščajo svoje prednosti. Pred objektiv je povabil 25 oseb. Med njimi so invalidi z različnimi vrstami in oblikami invalidnostmi, prav vsi pa so uspešni pri svojem delu, športu in hobijih. Fotografiranje je potekalo v okoljih, ki so invalidom blizu, kjer delujejo in živijo. Fotografije sestavljajo skupno celoto, za vsako pa se skriva edinstvena zgodba.

Primož Hieng: Ljubljana, fotografska razstava (15. 4. - 17. 5. 2026)

Primož Hieng (1955) se je s fotografijo začel ukvarjati že v osnovni šoli. Po študiju novinarstva se je zaposlil na Radiu glas Ljubljane in tam delal skoraj 16 let. Bil je dolgoletni urednik Kamniških novic. Aktualne, etnološko in zgodovinsko obarvane reportaže redno objavlja v Slovenskih in Nedeljskih novicah, s katerimi sodeluje že trinajsto leto. V zadnjih letih je pripravil 66 samostojnih fotografskih razstav in sodeloval na 349 skupinskih razstavah pri nas in v tujini.

4.1.8.3 Izobraževalni in družabni program

Potopisni ponedeljki (dva ponedeljka v mesecu od januarja do aprila in od oktobra do decembra)
Potopisna predavanja, ki smo jih v sklopu *Potopisnih ponedeljkov* v Hostlu Celica začeli organizirati v letu 2019, bodo tudi v letu 2026 utrjevala sloves Hostla Celica kot prostora, v katerem se aktivno izmenjujejo popotniške izkušnje. Prekaljeni popotniki bodo vsaj dvakrat na mesec lahko predstavljali svoja doživetja s potovanj po najrazličnejših predelih sveta.

Večeri kratkih filmov in radio v živo

Leta 2026 bomo nadaljevali izvedbo filmskih večerov v sodelovanju z organizacijo Transit Film Bazaar, ki se ukvarja s promocijo neodvisnih (kratkih) filmov. S to organizacijo sodelujemo že več let, saj filmski večeri odlično dopolnjujejo hostelsko ponudbo ter nagovarjajo domače in tuje goste. V prihodnjem programskem letu bomo tako znova organizirali poletne filmske projekcije na prostem.

Z radijsko postajo Radio Študent smo v preteklem obdobju že večkrat uspešno sodelovali pri »radijski oddaji v živo, pred občinstvom«, ta koncept bomo nadaljevali tudi v letu 2026. Oddaje bodo različnih tematik in žanrov, predvsem pa bodo takšne, da je k sodelovanju (pogovoru) mogoče povabiti tudi obiskovalce dogodka. Izvedba dogodkov je predvidena v toplejših mesecih.

Literarni in filozofski večeri

V literarnem ciklu *Pesnice o pesnicah* in na filozofskih srečanjih *Prenočevanja v Celici*, ki jih organizira KUD Sestava, bodo v hostlu vsak mesec potekali pogovorni večeri; sodelujoči se bodo dotaknili različnih žgočih družbenih vprašanj, ki se izražajo v poeziji in filozofiji.

Vodeni ogledi

Da bi obiskovalcem predstavili pestro zgodovino stavbe, v kateri domuje Hostel Celica, njeno bližnjo okolico in uspešno preobrazbo, zaradi katere je ta predel v zadnjih nekaj desetletjih postal eno živahnih mestnih kulturnih območij, bodo gostom vsak dan na voljo krajši vodeni ogledi. Glede na izražen interes za šolske skupine in preostalo zainteresirano javnost pa so na voljo tudi daljši ogledi, prav tako tudi pedagoški program *Umetniška svoboda*, ki osvetljuje zgodovino in razvoj AKC Metelkova in Hostla Celica ter je vključen v sedanji nabor pedagoških programov za to ciljno občinstvo.

4.1.9 Festival Bobri

Programski sklop	Festival Bobri – delavnice
Vsebine sklopa:	Navedeno spodaj
Celotna vrednost prog. sklopa:	425,00 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	88,22 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	336,78 EUR

Vsebinska utemeljitev

Tema 18. izvedbe ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri v času pisanja Programa dela še ni znana. Ljubljanski grad se bo tudi v letu 2026 pridružil dogajanju v sklopu festivala, program izkustvenih delavnic ali vodenih ogledov bo skozi prizmo vodilne teme festivala predstavil bogastvo kulturne dediščine Ljubljanskega gradu.

4.2 Cilji načrtovanega izvajanja javne službe v okviru programa javnega zavoda v letu 2026, v skladu s poslanstvom in strateškim načrtom

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Glasbeni program			
Glasbeni program	Zagotoviti kontinuirano izvedbo kakovostnih glasbenih vsebin. S profiliranim programom ohraniti prepoznavnost Ljubljanskega gradu kot prizorišča za tovrstni program. Pridobivanje novega občinstva prek različnih programskih povezovanj.	K izvedbi programa povabiti mednarodno že uveljavljene domače in tuje glasbenike, pa tudi kakovostne še neveljavljene slovenske mlajše izvajalce.	Število objav v različnih publikacijah, kritike, članki (kliping), odzivi javnosti, število izvedenih prireditev in število obiskovalcev.
		Sodelovanje z glasbenimi ustanovami, festivali in s strokovnjaki s tega področja pri pripravi in izvedbi programa.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Likovno-galerijski program			
Likovno-galerijski program	Utrditev Ljubljanskega gradu kot širše prepoznavnega in referenčnega razstavišča.	Priprava likovno kakovostnih in hkrati vizualno privlačnih razstav, prilagojenih različnim strukturam obiskovalcev Ljubljanskega gradu.	Število obiskovalcev, medijske objave, interakcije na družbenih omrežjih, število prodanih izdelkov, ki se navezujejo na razstave, likovne kritike, spremljanje odzivov laične in strokovne javnosti.
		Predstavljanje uveljavljenih umetnikov z mednarodnim ugledom in perspektivnih mladih avtorjev.	
		Priprava in izvedba programa v sodelovanju z ustreznimi ustanovami in s strokovno usposobljenimi posamezniki ter v skladu s standardi, ki veljajo v likovno-galerijski dejavnosti.	
		Razstavi na temo ilustracij pripraviti na način, da omogočata navezavo obrazstavnega programa.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Uprizoritveni program			
Uprizoritveni program	Večanje prepoznavnosti Friderikovega gledališča, kjer je v vseh predstavah v glavni vlogi podgana Friderik.	Smiselno razporediti repertoar predstav v letni program in jih prilagoditi za različne priložnosti (velika noč, praznični december)	Statistika obiska, število medijskih objav (kliping), odzivi javnosti, število ponovitev posameznih uprizoritev in število gostovanj.
		Nadaljevanje sistema zbiranja žigov za obisk predstav in nagraditev zvestega občinstva.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Izobraževalni program			
Izobraževalni program	Povečati dostopnost snovne in nesnovne kulturne dediščine ter stalnih in začasnih postavitve ter jih s kakovostno izvedbo obstoječih in novih programov približati različnim stalnim in novim ciljnim skupinam.	Strokovna priprava in izvedba programov za različne starostne skupine obiskovalcev v skladu z aktualnimi pedagoškimi praksami in smernicami. Sodelovanje s strokovnjaki pri pripravi posameznih programov.	Število prodanih vstopnic za posamezne (plačljive) prireditve, vodenje statistike obiska pri brezplačnih prireditvah, število medijskih objav (kliping), evalvacija pedagoških programov, zadovoljstvo in večkratni prihodi obiskovalcev.
		Izvedba programov, namenjenih znanju o starejših obrteh (izdelava pisanic, izdelava adventnih venčkov, tečaj kaligrafije).	
	Z izvedbo obrazstavnega programa prostorske projekcije <i>Ko ilustracije oživijo</i> pri mlajšem občinstvu doseči večjo prepoznavnost ilustracije.	Priprava in izvedba obrazstavnega programa v sodelovanju z organizacijami in posamezniki, ki se v slovenskem prostoru vidno udeležujejo na področju ilustracije in pripovedništva.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Tradicionalni dogodki			
Tradicionalni dogodki	Še naprej pripravljati tradicionalne prireditve (Jurjevanje, Grajska trta, Grajski dnevi, Lov na pirhe, Grajski piskači, Praznični december), nadgrajevati njihovo kakovost ter tako predstavljati posebnosti mesta Ljubljana v povezavi z Ljubljanskim gradom.	Nadgradnja dogajanja v sklopu jubilejnih 15. grajskih dnevov; dolgoročno doseči širšo prepoznavnost. Nadgradnja uveljavljenih in prepoznavnih tradicionalnih prireditev.	Statistika obiska, število prodanih vstopnic, število medijskih objav (kliping), zadovoljstvo in odzivi obiskovalcev.
		Uvedba Velikonočnega sejma in pod to blagovno znamko združiti dogodke s tovrstno tematiko ter širiti prepoznavnost velikonočne tradicije na Slovenskem.	Število sodelovanj z drugimi organizacijami.

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Film			
Film pod zvezdami	Dodatno krepiti prepoznavnost projekta, ki je postal že tradicionalen.	Izbor najboljših filmov domače in tuje produkcije iz pretekle sezone ter odmevnih premier in predpremier.	Število prodanih vstopnic, število medijskih objav (kliping), odzivi obiskovalcev.
	V času dogodka na prostem privabiti več tujih obiskovalcev.	Vse tujejezične filme opremiti s slovenskimi in z angleškimi podnapisi, angleške pa s slovenskimi.	Delež tujih obiskovalcev.
	V času projekta zmanjšati stoječi promet na Grajskem griču.	Uvedba kombiniranih vstopnic za ogled filmskih projekcij in prevoz s tirno vzpenjačo. Aktivna komunikacija alternativnega dostopa na Grajski grič.	Število prodanih kombiniranih vstopnic. (Ne)zasedenost grajskega parka z avtomobili.

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Muzejsko-razstavni program			
Muzejsko-razstavni	Celovito in kakovostno predstaviti premično in nepremično kulturno dediščino.	Redno in strokovno izobraževanje zaposlenih, vodnikov in informatorjev. Uvajanje novih, inovativnih načinov predstavitve kulturne dediščine in	Število obiskovalcev, vodenje statistike o obiskovalcih in analiza

		navezovanje na druge programske sklope. Temeljito strokovno načrtovanje prenove razstave Slovenska zgodovina.	statistike po državah, odzivi obiskovalcev.
	Krepiti prepoznavnost programa s poudarkom na njegovi pedagoški vrednosti.	Vključevanje stalnih razstav v obstoječe vzgojno-izobraževalne programe in ustvarjanje novih (delavnice, vodeni ogledi, doživljajski vodeni ogledi) na podlagi veljavnih učnih načrtov. Redno obveščanje vzgojno-izobraževalnih ustanov o novostih na tem področju.	
	Povečati število domačih in tujih obiskovalcev.	Redno obveščanje javnosti in oglaševanje v sklopu rednega turističnega oglaševanja. Predstavitve na festivalih (Kulturni bazar in Festival za tretje življenjsko obdobje ...) in turističnih sejnih v tujini.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Hostel Celica			
Hostel Celica	Z vzpostavitvijo dolgoročnih partnerskih sodelovanj ohraniti status odprtega prostora, kjer so dobrodošli različni izrazi ustvarjalcev, ki delujejo v institucijah, in tudi neodvisnih umetnikov.	Priprava programskih vsebin z zainteresirano javnostjo in subjekti iz nevladnega in vladnega sektorja.	Število izvedenih programov, število vzpostavljenih dolgoročnih programskih sodelovanj, število obiskovalcev na prireditvah.
	Postati prostor, kjer se predstavljajo mladi ustvarjalci.	Pri izvedbi programa dati kar največ priložnosti mladim in neuveljavljenim, a perspektivnim umetnikom, ki sicer težje pridejo do možnosti za predstavitev.	
	K obisku programa privabiti obiskovalce hostla.	Priprava kulturno-umetniških in družabnih prireditev, ki so namenjene tudi tuje govorečim obiskovalcem.	

	Postati mednarodno znano koncertno prizorišče, ki je namenjeno manjšim zasedbam.	Povečano sodelovanje z mednarodnimi založbami in booking agenti.	

4.3 Zbirnik

Programski sklopi	Število programskih enot	Skupna vrednost programskega sklopa (v EUR)	Število ponovitev	Pričakovano število gledalcev
Glasbeni program	7	134.911,78	45	6.000
Likovno-galerijski program	9	124.429,60	9	260.000
Uprizoritveni program	6	5.520,65	14	1.200
Izobraževalni program	12	19.409,38	50	1.500
Tradicionalni dogodki	8	62.657,22	55	6.500
Film	1	77.500,00	24	16.000
Muzejsko-razstavni program	/	732.370,00	/	430.000
Kulturno-umetniški program Hostel Celica	6	89.179,60	116	10.000
Festival Bobri – delavnice	1	425,00	4	80
Tehnična podpora programom	/	65.000,00	/	/

Programski stroški			
PROGRAMSKI SKLOP	PREDVIDENA VIŠINA FINANCIRANJA (v EUR)		
	MOL	DRUGI/LASTNI VIRI	SKUPAJ
Glasbeni program	27.979,74	106.932,04	134.911,78
Likovno-galerijski program	25.805,81	98.623,79	124.429,60
Uprizoritveni program	1.144,94	4.375,71	5.520,65
Izobraževalni program	4.025,37	15.384,01	19.409,38
Tradicionalni dogodki	12.994,66	49.662,56	62.657,22
Film	16.072,95	61.427,05	77.500,00
Kulturno-umetniški program Hostel Celica	/	89.179,60	89.179,60

Muzejsko-razstavni program	151.888,31	580.481,69	732.370,00
Festival Bobri	88,22	336,78	425,00
Tehnična podpora programom	/	70.000,00	70.000,00
SKUPAJ	240.000,00	1.076.403,23	1.316.403,23

4.4 Javni prevoz potnikov s tirno vzpenjačo

Program dela pri opravljanju javnega prevoza potnikov s tirno vzpenjačo bomo izvajali skladno z usmeritvami, predstavljenimi v spodnji preglednici.

V letu 2026 načrtujemo 633.911 potnikov, kar je za tri odstotke več, kot je bilo realizirano v letu 2025. Program dela javnega prevoza potnikov s tirno vzpenjačo bomo izvajali skladno z usmeritvami, predstavljenimi v spodnji tabeli.

Program	Cilj	Strategija za doseganje ciljev	Kazalnik
Tirna vzpenjača	Povečanje števila potnikov na tirni vzpenjači v letu 2026 glede na realizacijo v letu 2025 za tri odstotke.	Pravočasno, redno in usmerjeno oglaševanje, krepitev ponudbe z različnimi vrstami prevoza, celovita razpoložljivost javnega prevoza.	Število prodanih posameznih in kombiniranih vozovnic na letni ravni.

Finančni načrt temelji na naslednjih izhodiščih:

- Javni zavod Ljubljanski grad bo s tirno vzpenjačo leta 2026 v skladu s strategijo prepeljal za tri odstotke več potnikov glede na realizacijo v letu 2025.
- Načrtujemo, da bodo sredstva za investicijsko in redno vzdrževanje, pridobljena kot transfer iz proračunskih sredstev MOL, znašala 50.000 EUR.

4.5 Oddajanje prostorov v upravljanju

Leto 2026 bo zaznamovala nadaljnja rast na področju organizacije poslovnih in družabnih dogodkov. Trendi napovedujejo, da dogodki v živo ostajajo priljubljeni ter so pomembno orodje za povezovanje, poslovanje in razvoj. Kot člani Kongresnega urada Slovenije smo obnovili certifikat

in tako ohranili status prizorišča za posebne dogodke. Stremeli bomo k temu, da bomo še naprej privabljali organizatorje inovativnih, drugačnih dogodkov; glede na zmogljivost dvoran in opreme pa ostali privlačna lokacija tudi za manjše konference.

Čeprav smo že pretekla leta opazali manjšo sezonsko naravnost dogodkov, je ta še vedno prisotna, vendar bomo s poudarkom na komunikaciji – na novo smo v letu 2025 vzpostavili e-novičnik za poslovno javnost – gradili na tem, da dogodke čim bolj razporedimo čez vse leto.

Ljubljanski grad s svojimi prostori ostaja pomembno središče za poslovno javnost in tudi za protokolarne in družabne dogodke. Še naprej bomo tesno sodelovali s partnerji, kot sta Kongresni urad Slovenije in Turizem Ljubljana, s katerima skupaj razvijamo področje kongresnega turizma v Ljubljani in širše.

V pripravi je nova spletna stran Ljubljanskega gradu, kjer bomo posodobili tudi predstavitev dvoran. V ta namen bomo zagotovili tudi nove fotografije dvoran.

Še naprej bomo stremeli k temu, da najemniku ponudimo čim bolj celovito storitev organizacije dogodka, od najema dvorane, organizacijske, tehnične in logistične podpore do zagotavljanja zunanjih storitev (varovanje dogodka, pomoč hostes, požarna straža) ter dodatne ponudbe. V preteklih letih smo za obogatitev dogodka z grajskim pridihom v ponudbo dodali Grajski pozdrav, pozdrav dveh igranih likov iz grajske preteklosti. V prihodnjem letu pa bi ponudbo na tem področju še razširili. Najemnikom, ki grajske prostore izberejo za različna poslovna druženja in teambuildinge, želimo ponuditi nova doživetja, zato bomo v sklopu tega razvili vsebinski produkt. In sicer teambuilding za večje število oseb, pri katerem bodo obiskovalci s pomočjo namigov raziskovali grad in opravljali različne naloge, za katere bodo na koncu prejeli simbolično nagrado.

V letu 2025 smo glede na potrebe najemnikov dvoran v ponudbo dodali nov prostor za najeme – delni najem Grajskega dvorišča. Ta pride v poštev predvsem kot prostor za sprejem gostov pred vstopom v dvorano Palacij, Stanovsko ali Hribarjevo dvorano. Ta dodatni prostor, ki ga je mogoče najeti le hkrati z enim od zgoraj naštetih dvoran, se je izkazal kot dobra odločitev, zato bomo ta paketni najem ponujali tudi v prihodnjem letu.

Ohranili bomo sodelovanje s podjetjem Ljubljanski potniški promet (LPP), ki z do okolja prijaznimi avtobusi na metan omogoča kakovostno izkušnjo obiskovalcem dogodkov. Najem tovrstnega prevoza se je v letu 2025 povečal, kar od organizatorjev pričakujemo tudi v naslednjem letu. Ker stremimo k temu, da so dogodki čim bolj trajnostni, je prav izbira avtobusnega prevoza ali prevoza s tirno vzpenjačo tista, h kateri bomo še naprej spodbujali organizatorje dogodkov na Ljubljanskem gradu.

Nadaljevali bomo trend razvoja na področju trajnosti ter si kot imetniki certifikata Zeleni ključ še bolj prizadevali za ozaveščanje najemnikov in njihovih podizvajalcev o zelenih praksah, ki jih lahko sami vpeljujejo v organizacijo dogodkov. V pripravi je »zeleni priročnik« za najemnike za namen spodbujanja trajnostnih pristopov k organizaciji dogodkov. Sami smo glede trajnosti na področju najemov začeli projekt predelave odpadne preproge in filca za namen izdelave žetonov za garderobo ter izdelkov, ki jih bomo prodajali v Grajski trgovini. Ta projekt bomo nadaljevali tudi v prihodnjem letu. Pri Filmu pod zvezdami (FPZ) smo preizkusili orodje Planet Positive Event (PPE), za trajnostno oceno in certificiranje dogodkov. Spletno orodje, s katerim smo preverili skladnost dogodka s standardi ESRS, zmerili njegov ogljični odtis ter pridobili napotke za še bolj trajnostno organizacijo, uporabljajo tudi nekateri organizatorji dogodkov na Ljubljanskem gradu, v letu 2026 pa teh pričakujemo še več.

Poleg redne dejavnosti bomo izvedli ter se udeležili različnih izobraževanj in delavnic. Krepili bomo uporabo novih tehnologij in orodij umetne inteligence, ki nam bodo olajšali delo.

Načrtovane so naslednje aktivnosti:

- udeležba na Conventi 2026, največji poslovni borzi na področju kongresne dejavnosti v Sloveniji;
- udeležba na MIPIM festivalu (marec, Cannes, Francija), upravljanje z nepremičninami;
- udeležba na CityDNA Summer School 2026 (avgust, Dijon, Francija), poletni šoli za kongresne organizatorje;
- udeležba na domačih in tujih konferencah ter sejnih za organizatorje dogodkov,
- sodelovanje na srečanjih in delavnicah za področje trajnosti ter novih tehnologij.

Še naprej bomo spremljali delovanje Kongresnega urada Slovenije, ki nas sproti obvešča o delavnicah in seminarjih doma in v tujini. Prav tako bomo redno spremljali delovanje mednarodnih organizacij na področju kongresne dejavnosti, kot sta ICCA in IMEX.

Za namen digitalizacije poslovnih procesov načrtujemo v letu 2026 dokončno integracijo rezervacijskega sistema s SAOP. Ob tem bomo povezali in poenostavili proces ustvarjanja računov za najemnike dvoran in vseh dodatnih storitev.

V letu 2026 bomo še naprej sodelovali z restavracijo Strelec pri organizaciji skupnih kulinaričnih dogodkov – večerij v Grajskem vinogradu.

5. PROGRAM IZVAJANJA DRUGIH DEJAVNOSTI, NAMENJENIH IZVAJANJU DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE

5.1 Turistična dejavnost

Leta 2025 je turistična dejavnost rastla kljub nepredvidljivim okoliščinam in svetovnemu dogajanju. Zaznali smo porast števila prihodov turističnih agencij in tudi individualnih obiskovalcev. Število prodanih vstopnic je to leto preseglo leto 2019, ki je bilo za Ljubljanski grad rekordno. Prav tako so v tem letu število prehodov, število prodanih vstopnic in realizacija prometa od prodanih vstopnic presegli leto 2024. V prvih treh četrtletjih v letu 2025 so prevladovali obiskovalci iz Slovenije, Italije, Nemčije, ZDA, Velike Britanije, Francije in Hrvaške. Iz razmerja med domačimi in tujimi gosti je tujih gostov že dobrih 80 odstotkov. Še vedno opazamo trend, da se obiskovalci za obisk Ljubljanskega gradu odločajo šele, ko že prispejo na destinacijo, redkeje pa vnaprej.

Nekaj potovalnih trendov, ki se nakazujejo za leto 2026:

- potovanja v zunajsezonskem času;
- avtentične, trajnostne, wellness izkušnje namesto množičnega turizma;
- potovanja »drugače« – t. i. InterRail potovanja z vlakom;
- potovanja na manj obljudene lokacije;

- družinska in večgeneracijska potovanja;
- športni turizem (e-bike ture, pohodništvo);
- potovanja s poudarkom na lokalni gastronomiji;
- potovanja po poteh literarnih in filmskih junakov;
- individualna potovanja z namenom spoznavanja potencialnih partnerjev;
- personalizirana potovanja.

(Vir: <https://www.explore.co.uk/travel-trends-2026>; <https://www.ndtv.com/travel/top-7-travel-trends-that-are-going-to-rule-2026-as-per-report-9437133/amp/1>)

Kot pomemben igralec na področju slovenske turistične ponudbe, sledimo Strategiji slovenskega turizma 2022-2028 – ki se ponaša s sloganom »Nekaj več in veliko bolje« in je usmerjena v dvig kakovosti storitev, h konkurenčnosti, k nadaljevanju prehoda iz množičnega k turizmu višje dodane vrednosti, ki temelji na kakovostnih doživetjih, avtentičnosti in sodelovanju z lokalnim okoljem. Ključni poudarki slovenskega turizma so usmerjeni v trajnost, digitalizacijo, razpršitev turističnih tokov zunaj glavne sezone in pametno upravljanje podatkov. Tudi delovanje Ljubljanskega gradu je usmerjeno v zeleno butičnost s trajnostnimi politikami in večjo vrednostjo za vse deležnike (zaposlene, lokalno javnost, domače in tuje goste, dobavitelje, poslovne javnosti itd.).

Še naprej bomo pozorno spremljali geopolitične razmere, ključne svetovne dogodke, saj ti pomembno vplivajo na razvoj turistične panoge ter tudi trende v turizmu, spremembe v potovalnih navadah posameznikov in načine sodelovanja s turističnimi agencijami. Vse z namenom, da bomo lahko pravočasno prilagajali svoje poslovanje in ponudbo. Poseben poudarek bomo namenjali aktivnostim, ki sledijo do okolja prijaznim, trajnostnim in avtentičnim trendom ter spodbujajo lokalno identiteto. Ponudba bo še naprej zasnovana tako, da nagovarja in vključuje čim širši krog ljudi, različne demografske skupine, med njimi družine, mlade, upokojence ter obiskovalce, ki iščejo turizem višje dodane vrednosti.

Zbiranje in obdelava podatkov sta ključnega pomena za sprejemanje ustreznih odločitev. Zato podpiramo razvoj in nadgradnjo osrednje platforme – Nacionalnega informacijskega sistema za turizem (NiST), ki bo dobro orodje tudi za učinkovitejše načrtovanje trženjskih aktivnosti.

Obstoječa ponudba na Ljubljanskem gradu je preplet bogate kulturne dediščine, narave, gostoljubnosti in kulinarike. Ob obstoječih turističnih produktih bomo v smeri desezonalizacije, v manj obiskanih mesecih, spodbujali Senior paket, ki je razvit v sodelovanju z LPP in Vodnikovim hramom. Paket je namenjen organiziranim skupinam upokojencev. Aktivno ga bomo predstavljali tudi na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, kjer želimo povečati njegovo prepoznavnost med ciljnim občinstvom. Trgu se nenehno prilagajamo, tudi tako, da uvajamo nekatere novosti, kot je uvedba poljščine pri avdiovođenju.

Poleg trženja turističnih vsebin z lastno prodajno mrežo so vedno pomembnejši del prodaje tudi mednarodne mreže posrednikov, kot sta Viator – Trip Advisor in GetYourGuide, saj je tudi na tem področju zaznati rast.

V prihajajočem letu nadaljujemo z izvedbo *Mestnega oddiha med grajskimi zidovi in trtami* ter *Piknika med grajskimi trtami*, ki sta lepo zaživela v letu 2025. *Mestni oddih med grajskimi zidovi in trtami* je tridnevni romantični program, ki združuje zgodovinska doživetja, kulinariko in grajsko vinsko zgodbo ter vključuje prenočitev v studiu Friderik ali Eleonora. Izvajal se bo po predhodni najavi v obdobju od aprila do oktobra, ciljna skupina pa so predvsem pari. *Piknik med grajskimi trtami* vključuje vodeni ogled gradu in postrežbo piknik košare v Grajskem vinogradu, ki jo pripravljamo v sodelovanju z Grajsko kavarno, ter kozarec grajskega vina. Produkt bo na voljo po rednem terminskem razporedu, in sicer vsako zadnjo soboto v mesecu med majem in septembrom, z možnostjo izvedbe tudi po predhodni najavi. Namenjen je parom in manjšim zaključenim skupinam.

Produkt *Mestni oddih med grajskimi zidovi in trtami* smo prijavili na poziv za vključitev v zbirko *Edinstvena doživetja Slovenije 2025 (Slovenia Unique Experiences)*. Gre za zbirko edinstvenih, avtentičnih doživetij premium kakovosti, ki podpirajo zgodbo zelene butične Slovenije in znamke *I feel Slovenia* (vir: STO). Če bomo nagrajeni, bomo v letu 2026 ta produkt še dodatno izpostavili z oglaševanjem.

V sredini leta 2025 smo ljubiteljem igre pobega ponudili novo doživetje z naslovom *Odreši čarovnico*. Razvili smo ga, ker smo si želeli produkt, ki bi razbremenil Grajsko dvorišče in se

»igral« v zelenem okolju Grajskega griča. Pri snovanju smo izhajali iz zgodbe Anice Gorjup, ki je bila leta 1691 obsojena čarovništva in je bila kot zadnja v Ljubljani sežgana na grmadi. Ker se igra izvaja zunaj, bo spet bolj aktualna v toplejših mesecih. V letu 2026 načrtujemo eno večjih akcij, saj jo postavljamo ob bok že uspešnemu prvemu grajskemu pobegu *Osvobodi zmaja* in s tem bogatimo ponudbo doživetij, za katere se turisti lahko odločijo na samem mestu oz. ob obisku gradu (tudi tu sledimo trendu nakupa v zadnjem trenutku).

V letu 2026 bomo usmerjeni v promocijo in oglaševanje obstoječih produktov, saj smo jih kar nekaj lansirali v zadnjih dveh letih, sedaj pa si morajo utrditi svoj položaj na trgu doživetij, v Sloveniji in tudi v tujini (*Piknik med grajskimi trtami*, *Mestni oddih med grajskimi zidovi in trtami* ipd.). V letu 2025 je bil poudarek na *Kulinaričnem časovnem stroju*, saj je ob koncu leta 2024 prejel najprestižnejšo nagrado v Sloveniji na področju turizma. Tako smo imeli priložnost ta produkt še posebej izpostaviti pred začetkom letošnje glavne sezone.

Z oglaševanjem bomo podprli turizem v obliki dolgoletnega sodelovanja in pojavnosti na eni izmed strateško pomembnih vstopnih točk v našo državo, na Letališču Jožeta Pučnika, ter z drugimi že obstoječimi partnerji, s katerimi gradimo temeljne gradnike. Prisotnost pa bomo nadgradili z oglaševanjem v tujih medijih (Wanderlust, ASTA, Petit Fute itd.), prav tako je novost promocija na madžarskem trgu, kjer bomo prvič nagovorili s turističnega vidika in tudi z vidika MICE. Prav tako ostaja pomemben del komunikacije sodelovanje na italijanskem trgu, kjer imamo predstavnika, ki nas predstavlja na vseh za nas pomembnih sejmih ter skrbi za mesečno komunikacijo s turistično javnostjo. Velik del promocije na področju turizma pomeni obisk sejmov ter s tem F2F- in B2B-komunikacija (fizični sestanki in srečanja s partnerji).

V Sloveniji se bomo že tradicionalno priključili projektom, kot sta Evropski teden mobilnosti, Teden ljubljanskega turizma ipd. Prav tako bo pred začetkom glavne turistične sezone pomembna akcija, ki bo s plakatnimi mesti in večjo oglaševalsko akcijo nagovorila predvsem domačega gosta.

V turizmu in oglaševanju velja, da je treba zelo natančno spremljati tokove in strukturo obiskovalcev ter v realnem času prilagajati komunikacijo, oglaševanje, promocijo; temu vodilu bomo sledili tudi v letu 2026.

V letu 2026 načrtujemo udeležbo na ključnih evropskih turističnih sejmi in borzah, kjer bomo svojo ponudbo predstavili na trgih z visoko kupno močjo in velikim številom obiskovalcev. Udeležba na delavnicah STO nam bo omogočila, da poleg večjih ciljnih trgov nagovorimo tudi manjše, bližje trge, ki kažejo velik potencial za nadaljnji razvoj. Pri izbiri trgov se bomo opirali na statistiko obiska gradu, razčlenjeno po državah izvora obiskovalcev. Na italijanskem trgu nas bo predstavljal pogodbeni partner. Redno sodelujemo tudi s Turizmom Ljubljana, ki nas bo še naprej zastopal na posameznih sejmi, kjer sami ne bomo prisotni. Da bi navezali stik s potencialnimi poslovnimi partnerji, se bomo udeležili tudi večjih osrednjih poslovnih dogodkov, to so Conventa, SIW, Dnevi slovenskega turizma.

Predlog udeležbe na izbranih sejmi in delavnicah na področju turistične dejavnosti:

BORZE, SEJMI, DELAVNICE 2026

ITB Berlin (3.–5. 3.)	ITB Berlin je druga največja borza v Evropi, z obiskom nameravamo obnoviti stike in pridobiti nove agente.
WTM London (november)	WTM London je trenutno največja borza v Evropi, saj ponuja obilo možnosti sklepanja novih partnerstev in ohranjanja že obstoječih partnerstev.
Delavnice STO – Evropa	Delavnic, ki jih bo organizirala STO, se bomo udeležili glede na tržni potencial.
Delavnice/dogodki – Slovenija	Udeležili se bomo najpomembnejših delavnic in dogodkov na slovenskem tržišču, ki privabijo velik del tujih agencij in organizatorjev potovanj. V letu 2026 so to Conventa, SIW, Panela o turizmu na Blejskem strateškem forumu. Prav tako se bomo udeležili Festivala za tretje življenjsko obdobje.

Na področju digitalizacije bo v letu 2026 zaživel nov rezervacijski sistem za turistične skupine, ki pomeni tehnološko posodobitev poslovnih procesov ter poenostavitev sodelovanja s turističnimi agencijami in drugimi ponudniki turističnih storitev. Glavni cilji novega sistema so povečati

učinkovitost celotnega postopka rezervacij, dostopnost sistema 24/7/365 ter boljša uporabniška izkušnja. Med ključnimi prednostmi novega sistema bodo hitrejši postopek rezervacij vstopnic, večja preglednost prostih terminov, ki bo omogočala lažje načrtovanje obiskov, 24-urna dostopnost do rezervacij za večjo fleksibilnost uporabnikov ter podatkovna analitika, ki bo omogočala boljše načrtovanje in prepoznavanje potreb uporabnikov.

5.2 Zaroke, sklepanje zakonskih zvez, cerkvenih poročnih obredov in slavlja

Tudi na področju zarok in poročnih obredov opažamo trend rasti. Za izvedbo zarok se odločajo predvsem tujci, ki potrebujejo več usmeritev in pomoči, in sicer predvsem spomladi in poleti, med lokacijami pa je najprivlačnejši ravno Razgledni stolp.

Od leta 2020 je Ljubljanski grad redna lokacija za sklepanje zakonskih zvez. Poročni obredi se izvajajo ob četrtnih, petkih in sobotah v Beli in Modri dvorani.

Tisti pari, ki želijo individualen pristop in unikatno doživetje, se lahko poročijo tudi zunaj omenjenih terminov in v preostalih grajskih prostorih (zanimivi datumi, obletnice, prazniki). Predvsem organizacija slaviy zahteva več časa in tudi povezovanja z drugimi deležniki, predvsem s ponudniki gostinskih storitev.

5.3 Grajska trgovina Friderik

Grajska trgovina z blagovno znamko Friderik je po sedmih letih delovanja že dobro prepoznana. Z izvirno zgodbo in inovativnimi izdelki je zlezla pod kožo marsikateremu obiskovalcu gradu. Utrjevanje blagovne znamke, povečevanje prihodkov iz naslova prodaje ter zadovoljstvo z uporabniško izkušnjo in izdelki kupcev so temeljni cilji za leto 2026.

Ponudbo izdelkov pod blagovno znamko Friderik in grajsko linijo bomo v letu 2026 nadgrajevali z izbranimi lokalnimi in rokodelskimi izdelki, pri čemer bomo posebno pozornost še naprej namenjali trajnostnim usmeritvam in zahtevam certifikata Zeleni ključ.

V povezavi s kulturno-umetniškim dogajanjem in začasnimi razstavami bomo tudi v prihodnjem letu skrbno vključevali tematsko dopolnjujoče izdelke v ponudbo Grajske trgovine Friderik.

Izdelke blagovne znamke Friderik in Grajska linija bomo predstavljali na številnih dogodkih vse leto. Med osrednjimi bosta *Grajski december* in *Velikonočni sejem*, ki bo ponudil omejeno praznično kolekcijo izdelkov. V okviru *Grajskih dni* bomo na stojnici izpostavili otroško linijo Friderikovih izdelkov, ob dnevu odprtih vrat aprila in martinovanju novembra pa bomo pripravili dogodek *Izbrani grajski užitki*, ponudili bomo vino, tropinovec in makrone.

V letu 2026 se bomo aktivno vključevali v mestne prireditve (kot je Ljubljanski maraton), kjer bomo predstavljali vse linije blagovnih znamk Ljubljanskega gradu.

Tudi spletna trgovina Friderik bo deležna nadaljnjega razvoja. Ponudbo bomo razširili z novimi izdelki blagovnih znamk Friderik in Grajska linija, obenem pa bomo nadgrajevali funkcionalnosti spletne platforme. Vse leto bomo pripravljali tematske predstavitve in posebne prodajne akcije, s katerimi bomo kupce spodbujali k odkrivanju naše raznolike ponudbe.

Maskota Friderik bo tudi v letu 2026 ostala prepoznaven ambasador blagovne znamke na dogodkih znotraj in zunaj grajskih zidov. Prepoznavnost znamke bomo dodatno gradili z redno prisotnostjo na družbenih omrežjih in spletni strani Ljubljanskega gradu.

5.4 Blagajniško poslovanje

V letu 2026 se bomo na področju blagajniškega poslovanja osredotočili na krepitev gostoljubnosti in uvajanje dobrih praks za odlično uporabniško izkušnjo. Naš cilj je, da bodo naši obiskovalci deležni prijazne in strokovne podpore, ki temelji na nenehnem izobraževanju osebja.

Nadaljevali bomo izobraževanje osebja na prodajnem in komunikacijskem področju, da zagotovimo še boljše informiranje in podporo obiskovalcem. Izobraževanje bomo izvedli predvsem za nove blagajnike in informatorje. Za že obstoječe blagajnike bomo izvedli obnovitveno izobraževanje, predvsem kot pripravo pred glavno poletno sezono.

V visoki sezoni, med majem in septembrom, bomo nadaljevali delo informatorjev na Razglednem stolpu, s katerimi bomo zagotovili hiter brezgotovinski nakup vstopnic.

Pred vstopni paviljon smo v letu 2025 namestili nov kartomat, ki omogoča hitrejše in enostavnejše plačevanje. Plačilni avtomat se je izkazal kot izjemno uspešna investicija, saj smo z namestitvijo razbremenili blagajno vstopnega paviljona in skrajšali čakalno dobo za nakup vstopnic. S tem sta se zagotovo povečala tudi zadovoljstvo obiskovalcev in splošna uporabniška izkušnja. Na spodnji postaji vzpenjače bomo v letu 2026 uvedli kartomat za prodajo in prevzem vstopnic, povezan z novim portalom za rezervacije turističnih skupin. Tako bomo fizična prodajna mesta razbremenili, turističnim skupinam pa prihranili čakanje v dveh ločenih vrstah (za nakup vstopnic in vožnjo z vzpenjačo).

S pospeševanjem prodaje na spletu si bomo prizadevali zmanjšati čakalne vrste pred prodajnimi mesti. S preglednejšimi ceniki in večjim deležem vstopnic, kupljenih na spletu, želimo zmanjšati potrebo po papirnatih vstopnicah ter s tem optimizirati svoje poslovanje.

V skladu s Strategijo razvoja Ljubljanskega gradu za obdobje 2022–2026 bomo:

- združili prodajni in rezervacijski sistem za turistične agencije, kar bo poenostavilo proces prevzema vstopnic,
- uvedli avtomatski plačilni kartomat na Spodnji postaji vzpenjače, povezan z rezervacijskim sistemom za turistične agencije.

5.5 Grajski park – upravljanje plačljivih parkirnih mest

Leto 2025 je bilo drugo leto delovanja javnega parkirišča v Grajskem parku. Z učinkovitim upravljanjem smo dosegli visoko raven zasedenosti parkirišča, obenem pa omogočili dobro uporabniško izkušnjo.

Leto 2026 bo namenjeno nadaljnji krepitvi kakovosti upravljanja parkirišča Grajskega parka ter razvoju pametnih in predvsem trajnostno usmerjenih rešitev. Na podlagi izkušenj preteklih let bomo nadgradili obstoječe sisteme, izboljšali komunikacijo z obiskovalci ter uvedli nove ukrepe za boljšo učinkovitost, preglednost in okoljsko odgovornost.

Učinkovito upravljanje in optimizacija delovanja

V letu 2026 bomo nadaljevali celovito upravljanje parkirišča in njegovo optimizacijo:

- Izvajali bomo redno analizo zasedenosti parkirnih mest, sezonskih trendov in uporabniških navad, da bi učinkoviteje razporejali vire.
- Zagotovili bomo redno tehnično vzdrževanje parkirne opreme, polnilnic in označb ter po potrebi izvedli manjše posodobitve za večjo varnost in urejenost Grajskega parka in parkirnih površin.
- Uvedli bomo sistem, povezan s spletno stranjo, ki bo obiskovalcem omogočal sprotno spremljanje dejanske zasedenosti parkirišča in tako olajšal usmerjanje obiskovalcev.

Usklajevanje z dogodki in podpora obiskovalcem

Zaradi vse večjega števila obiskovalcev in velikega števila prireditev na Ljubljanskem gradu bomo še naprej namenjali posebno pozornost prometni ureditvi in komunikaciji z obiskovalci:

- V sodelovanju z organizatorji bomo za vsako večjo prireditev pripravili prometni načrt, ki bo vključeval rešitve za dostopnost.
- V sodelovanju z JP LPT bomo urejali prometni režim v času večjih dogodkov, kot npr. *Film pod zvezdami*, predvsem z namenov povečati varnost obiskovalcev in tudi zaradi spodbujanja zelene mobilnosti.
- Osebe bo usposobljeno za učinkovito delo na parkirnih površinah: usmerjanje voznikov in pomoč obiskovalcem pri uporabi parkirišča, zlasti v času večjih dogodkov.
- Posodobili bomo spletne in fizične informativne točke z ažurnimi podatki o parkiranju, javnem prevozu in alternativnih možnostih dostopa do gradu.

Spodbujanje trajnostne mobilnosti

V okviru naše dolgoročne strategije tudi v letu 2026 ostajamo zavezani spodbujanju in nadaljnjemu razvoju trajnostnih oblik mobilnosti:

- Razširili bomo število kolesarskih stojal in uvedli parkirna mesta za električna kolesa in skiroje.

- Z redno komunikacijo bomo obiskovalce gradu, gostinskih lokalov in dogodkov spodbujali k uporabi tirne vzpenjače in drugih oblik trajnostnega prevoza na grad. Tako se bomo izognili zastojem na Cesti kmečkih uporov in ohranjali proste pešpoti.
- Zelena ureditev: v sklopu rednega vzdrževanja bomo skrbno vzdrževali vso zasaditev v Grajskem parku, kar občutno prispeva k prijetnejšemu in naravnemu videzu parkirišča.

Kakovost storitev in zadovoljstvo uporabnikov

V središče našega dela bomo tudi v letu 2026 postavili obiskovalce Ljubljanskega gradu, ki jim želimo zagotoviti najboljšo možno izkušnjo:

- Posodobili bomo notranje protokole dela in dodatno usposobili osebje, da bo res večje pri zagotavljanju kakovostnih storitev uporabnikom.
- Po potrebi bomo izboljšali označbe za lažjo orientacijo na parkirnih površinah.

Naš cilj v letu 2026 je utrditi parkirišče Ljubljanskega gradu kot primer dobre prakse sodobne in predvsem trajnostno zasnovane ter do uporabnikov prijazne parkirne infrastrukture. Z učinkovitim upravljanjem, tehnološkimi izboljšavami in trdno zavezanostjo trajnosti bomo še naprej prispevali k pozitivni izkušnji obiskovalcev Ljubljanskega gradu ter k urejenemu, zelenemu in dostopnemu grajskemu okolju.

5.6 Trženjsko komuniciranje

Ljubljanski grad, simbol prestolnice, je oaza nad mestom, kraj srečanj, doživetij in navdihov. Kot ena najbolj prepoznavnih znamenitosti Slovenije ne združuje le pogledov, temveč tudi ljudi, jezike, kulture in ideje. Je blagovna znamka/kraj, ki privablja ves svet.

Vsakodnevno dogajanje in premišljeno zasnovane vsebine ustvarjajo prostor, kjer se zgodovina prepleta s sodobnostjo, umetnost z doživetji, domišljija z izkušnjo. Z obiskom Ljubljanskega gradu se odpira svet raznolikih možnosti – razstav, koncertov, delavnic, gledaliških predstav, izobraževalnih programov in edinstvenih doživetij. Obiskovalcem želimo ponuditi več kot pričakujejo, a imamo hkrati v mislih ohranjanje in upravljanje kulturne dediščine ter spodbujamo trajnostno ravnanje.

Eden izmed pomembnih ciljev tako ostaja nagovarjanje domačih obiskovalcev, h kateremu stalno stremimo (čeprav je odstotek tujih obiskovalcev še vedno močno v ospredju). Tako vedno znova dokazujemo, da kljub dobremu obisku in prepoznavnosti na mednarodni ravni nismo pozabili na tiste, zaradi katerih smo bili ustanovljeni – na domače obiskovalce in kulturo.

V letu 2026 bomo znova poudarjali korporativno komuniciranje in promocijo turističnih produktov ter podprli začrtani kulturno-umetniški program. Na področju turizma pa se bomo posvetili nekaterim novim trgom ter negovali že obstoječe.

Ljudje se glede itinerarija še vedno odločajo v zadnjem trenutku in doživetij/potovanj ne zakupijo toliko vnaprej, kot so jih pred leti. To z vidika trženjskega komuniciranja pomeni tudi drugačno dinamiko procesa organizacije in oglaševanja. Spreminja se tudi struktura obiskovalcev (glede na sezono, tip dogodka, prihodov iz različnih držav), zato je treba prilagajati tudi same trge in ciljne skupine, ki jih nagovarjamo. Zaradi raznolikosti programa in produktov sta raznolika tudi nabor ter usmeritev oglaševalskih akcij. Pretežni del komunikacije bo v letu 2026 usmerjen v digitalno in zunanje oglaševanje, saj smo tako najbolj prilagodljivi, odzivni ter skladni z dinamiko trga. V zadnjih letih se je tak princip pokazal kot najučinkovitejša oblika komuniciranja glede na vsebino in finančna sredstva.

Na mednarodni ravni smo letos oglase umestili v nekaj novih medijev, ki so ključni na področju turizma (npr. Wanderlust), tj. v publikacije z velikim dosegom, kar je pomembno za razvoj in nadgradnjo na tem področju. V letu 2026 bomo promocijo razširili na novi trg – na Madžarsko.

Velja omeniti še nekaj posameznih segmentov in projektov. Ob koncu leta 2024 je *Kulinarični časovni stroj* prejel najvišje priznanje na področju turizma v Sloveniji – Sejalec 2024, ki ga pod okriljem STO podelijo v okviru izbora Edinstvenih doživetij Slovenije. Tako smo v letu 2025 ta produkt posebej oglaševalsko podprli. V letu 2026 bomo tovrstna doživetja še naprej poudarjeno oglaševali (*Mestni oddih med grajskimi zidovi in trtami*, *Piknik med grajskimi trtami* itd.), da utrdijo svoj položaj na trgu doživetij, doma in po svetu.

V letu 2025 smo obiskovalcem prvič ponudili izkušnjo, ki se postavlja ob bok tovrstnim doživetjem v mestih, kot so Pariz, Milano, London ipd.: 3D mapping oziroma t. i. immersive experience (potopitveno doživetje), ki smo ga oplemenitili s kulturno vsebino slovenskih impresionistov. Ta vsebinski cikel se končuje konec oktobra 2025, nato pa bomo novembra in vse do januarja 2027 obiskovalcem ponudili novo vsebino, tokrat na temo slovenskih ilustracij. Vsebina je pomembna za več segmentov obiskovalcev (pedagoški in tudi turistični vidik), doživetje pa bo tudi oglaševalsko močno podprt.

Pomemben projekt, ki smo ga začeli leta 2025, je tudi novi grajski pobeg *Odreši čarovnico*, doživetje z elementi »escape room«, v celoti ga bomo predstavili pred začetkom glavne turistične sezone 2026.

Za B2B-segment bomo kontinuirano skrbeli z rastjo grajskega profila LinkedIn. Dogovori z mediji, prilagoditve na različne ciljne skupine ter skladi Google Grants pa bodo še bolj usmerjeni v podporo dogajanju na Ljubljanskem gradu. Prav tako so pomemben člen za izvedbo izvrstnih projektov sponzorji, ki podpirajo naše zgodbe in namene.

V obdobjih zunaj glavne sezone bomo spodbujali desezonalizacijo in medinstitucijsko sodelovanje – z vključevanjem v skupne projekte z mestno družino ter našimi krovnimi organizacijami (npr. Teden ljubljanskega turizma, festival LUV, sodelovanje z različnimi partnerji pri različnih projektih, kot je npr. prostorska projekcija, paket za seniorje).

V letu 2026 bo pomembna še dodatna skrb za spletno stran, ki po vseh napovedih in trendih postaja resnično najpomembnejši vir in komunikacijska pot javnega zavoda. Tako smo že v drugi polovici leta 2025 pripravili prve sestanke glede optimizacije spletne strani z vidika oglaševanja in sprememb na spletni strani, konec naslednjega leta pa se bomo začeli intenzivno ukvarjati tudi s prenovo spletnega mesta Ljubljanskega gradu. Hkrati bomo naredili nadgradnjo na področju SEO (Search Engine Optimization oziroma Optimizacija spletne strani).

Cilj Hostla Celica bo v letu 2026 še naprej povečevanje neposrednih rezervacij prek spletne strani. V ta namen bo izvedena prenova spletne strani, s poudarkom na večji funkcionalnosti in prijaznosti do uporabnika.

Na področju vsebinskih projektov bomo nadaljevali uveljavljene programe, kot so Sozvočja sveta, Celica Špila, Potopisni ponedeljki in druge redne aktivnosti, ki povezujejo kulturo, umetnost in druženje. Program bomo poleti razširili z novim sklopom dogodkov v sproščenem »sip & chill« vzdušju, namenjenem povezovanju gostov in lokalne skupnosti. Dogodke bomo dodatno obogatili s sodelovanjem z ekipama Ljubljana Language Café in Ljubljana Internationals, ki bosta v Celici izvajali redne družabne večere.

Ciljne skupine Hostla Celica ostajajo turisti, ki iščejo edinstveno namestitveno izkušnjo, ter lokalno občinstvo, ki hostel prepozna kot kulturno in družabno središče. Celica bo tudi v prihodnjem letu prostor, ki združuje kulturo, umetnost, gostoljubnost in skupnost.

Seveda bomo še vedno veliko pozornosti namenjali družbenim omrežjem, še posebej TikToku, ki je v porastu in ima vse več uporabnikov.

Komunikacijske aktivnosti bomo podpirali s plačanimi oglaševalskimi kampanjami (Meta Ads), TAM-TAM plakati, zasloni LPP ter z vzajemno promocijo s partnerji, kot so Radio Študent, Europe's Famous Hostels, Hostelworld in drugi.

5.7 Pokroviteljstvo nad grajskimi trtami in Izbrani grajski užitki

Od leta 2016 je v Grajskem vinogradu zasajenih 1050 trt; 500 bele sorte belpin in 550 trt rdeče sorte rdečegrajec. Skrbnik in strokovni nosilec projekta je Kmetijski inštitut Slovenije. Ljubljanski grad z Grajskim vinogradom tako zaokrožuje vinsko zgodbo ob dogodkih, povezanih s potomko najstarejše trte mariborskega Lenta, ki raste na Grajskem dvorišču.

Pod okriljem Grajskega vinograda ponujamo tudi pokroviteljstvo nad trtami, kjer lahko posamezniki in podjetja podprejo namero trajnosti, tradicije in naše vinske zgodbe »Izbrani grajski užitki« ter zakupijo trto. Pokrovitelji so tako upravičeni (v primeru dobre letine) tudi do steklenice grajskega vina in vstopa na dogodke, ki jih organiziramo prav za njih. Vino rdečegrajec tudi inovativno uporabimo in z zunanjim partnerjem izdelujemo makrone, ki se prodajajo v Grajski trgovini Friderik. Prav tako smo v letu 2022 prvič izkoristili tropine in iz njih izdelali tropinovec.

Poleg izdelkov in vina v okviru Grajskega vinograda organiziramo več tradicionalnih dogodkov, kot so:

- dan odprtih vrat: vsako leto obeležujemo obletnico odprtja vinograda, tj. 23. aprila. Na ta dan je vinograd odprt za širšo javnost, prav tako pa organiziramo ta dan v jesenskem času, v sklopu Tedna ljubljanskega turizma;
- trgatev in martinovanje – tradicionalna dogodka, kamor v okviru pokroviteljstva trt vsako leto povabimo tudi pokrovitelje.

Vino kot glavni proizvod Grajskega vinograda prodajamo v Grajski trgovini Friderik.

V letu 2026 bomo nadaljevali spodbujanje pokroviteljstev. Z dogodki in aktivnostmi za pokrovitelje bomo gradili močno skupnost grajske trte, ki bo z novimi komunikacijskimi pristopi postopoma rasla.

Nadgradili bomo grajsko vinsko zgodbo in jo predstavili tudi obiskovalcem Ljubljanskega gradu. V Stolpu strelcev bomo postavili vitrino, kjer bodo predstavljene posamezne letine iz Grajskega vinograda, od začetka do danes.

6. HOSTEL CELICA

Hostel Celica ostaja pretežno mladinski namestitveni in gostinski obrat, vendar lahko rečemo, da vse bolj postaja medgeneracijski prostor druženja in kulturno-umetniškega dogajanja, namenjenega gostom in tudi lokalnemu prebivalstvu. V letu 2025 mu je mednarodno združenje hostlov, Hostelworld, podelilo nagrado hoscara za najboljši hostel v Sloveniji.

V letu 2025 beležimo rast števila prenočitev, vendar kljub temu ohranjamo kakovost storitev in jih tudi nadgrajujemo. Pomembno je tudi zavedanje, da je kolektiv tisti, ki daje vsakemu hostlu dodatno vrednost, zato bomo tudi v prihodnje skrbeli, da bo vzdušje v njem pozitivno. Delovanje Hostla Celica bo v letu 2026 še zmeraj usmerjeno v zagotavljanje kakovostnih in varnih storitev znotraj dejavnosti, katerih dodana vrednost bodo ukrepi, ki jih navajamo v nadaljevanju. Seveda

pa bo pri nastanku programa navzoča ideja trajnosti, ki je eno od glavnih vodil pri delovanju in poslovanju hostla.

Dobre prakse poslovanja upravljanja Hostla Celica bomo še naprej prenašali na upravljanje namestitvenih zmogljivosti dveh studiev na Stolbi. Na podlagi dosedanjih izkušenj in z nadaljnjo nadgradnjo storitev bomo še bolj utrdili položaj studiev v tem segmentu nastanitev.

Delovanje Hostla Celica bo še naprej notranje usklajeno, s čimer bosta zagotovljeni racionalizacija poslovanja in usklajenost vizije znotraj celotnega zavoda.

6.1 Namestitvena dejavnost

Hostel Celica ima na voljo 29 sob in 92 ležišč ter recepcijo, odprto 24 ur na dan vse dni v letu, kar je za goste zelo pomembno, kajti stalna navzočnost receptorja daje gostom večji občutek varnosti. Dodatno vrednost hostlu daje tudi živahen kulturni in družabni utrip, ustvarjen z izvedbo različnih dogodkov – na glasbenem, likovnem, izobraževalnem in družabnem področju.

V letu 2026 nameravamo prenoviti videz in izboljšati funkcionalnost spletne strani Hostla Celica. Prenovljena spletna stran bo omogočala hitrejša in enostavnejša opravljanje rezervacij namestitvenih zmogljivosti ter boljši pregled storitev, ki jih hostel ponuja.

V letu 2025 se je število opravljenih namestitev povečalo, raste pa tudi število tako imenovanih direktnih rezervacij, ki so opravljene na spletni strani Hostla Celica, kar pomeni, da smo za podobno število opravljenih nastanitev plačali manj provizij posredniškim spletnim platformam. Tudi v letu 2026 se bomo z inovativnimi oglaševalskimi pristopi trudili zviševati odstotek tovrstnih rezervacij.

Še naprej se bomo zavzemali za dvig odstotka gostov mladih popotnikov, na katere se bomo obračali s prilagojenim trženjskim pristopom, z obogatitvijo ponudbe dodatnih storitev in programa. Tudi v letu 2025 smo zabeležili porast obiska organiziranih večjih skupin mlajših gostov, ki jim bomo tudi v prihodnje poleg namestitve ponujali dodatne storitve iz gostinske dejavnosti (manjše pogostitve, kosila, večerje in »lunch boxe«, torej obroke, pripravljene v hostlu,

ki jih gostje lahko odnesejo s seboj in jih kasneje zaužijejo ob raziskovanju prestolnice in države) ter tako dvigovali dodano vrednost naše storitve.

Hostel bo gostom še naprej ponujal:

- možnost pranja perila v samopostrežni pralnici,
- najem koles,
- shranjevanje koles in polnjenje električnih koles gostov v kolesarnici,
- brezplačno uporabo družabnih iger,
- posredovanje pri najemu avtomobilov,
- posredovanje pri najemu prevoza do letališča,
- turistično kartico Ljubljana, ki s svojo široko ponudbo spodbuja goste, da bi v Ljubljani bivali dalj časa,
- vstopnice za Ljubljanski grad in druge grajske dogodke: za goste Celice bo še naprej veljala ugodnost – 15-odstotni popust,
- kratke vodene ogleda hostla, ki so za goste hostla brezplačni.

6.1.1 Studia na Stolbi – Friderik in Eleonora

Rezervacije studiev na Stolbi v letu 2025 so bile v porastu. Da bi izboljšali svoje storitve in ohranili dobre ocene na rezervacijskih platformah, uporabljamo dragocene povratne informacije gostov. Omenimo lahko dve posodobitvi, in sicer pregrado med terasami obeh studiev, ki omogočajo večjo zasebnost gostov, ter nove slike slovenskega avtorja, ki krasijo zidove obeh apartmajev. Tudi v letu 2026 si bomo prizadevali za dvig ravni storitve, predvsem s spremljanjem trendov zahtev in potreb gostov. Še naprej se bomo povezovali z lokalnimi gostinskimi ponudniki in ohranjali dobre odnose z vsemi poslovnimi deležniki, ki dajejo dodano vrednost našim gostom. Udeleževali se bomo predavanj rezervacijskih platform in še naprej sodelovali v njihovih programih zvestobe, saj vse več popotnikov opravlja rezervacije prek njih.

6.2 Gostinska dejavnost

V letu 2026 bomo še nadgradili že zastavljeno ponudbo gostinstva v Hostlu Celica:

- samopostrežni zajtrk za vse goste namestitve in za zunanje obiskovalce z razširjeno ponudbo, domačim sladkim pecivom,
- možnost polpenziona ali polnega penziona za vnaprej dogovorjene skupine, ki bivajo v hostlu,
- različne vrste pogostitev ob najemu prostorov in odprtju razstav,
- obroki ali prigrizki za izvajalce programa,
- kosila, malice, prigrizki za počitniško varstvo na gradu in drugo.

Letnemu vrtu Hostla Celica smo v letu 2025 dodali neposreden vhod za mimoidoče in tako povečali število obiskov. Obiskovalcem smo ponudili razširjeno ponudbo slovenskih vin in brezalkoholnih osvežilnih pijač. V letu 2026 načrtujemo uvedbo tradicionalnih slovenskih malic in kosil za goste hostla in lokalno prebivalstvo. Vzdušje bomo nadgradili z dodatnim glasbenim in družabnim programom.

6.3 Vzdrževanje in oprema v hostlu Celica

Da bi izboljšali uporabniške izkušnje gostov, bomo do konca leta 2026 izvedli naslednje ukrepe:

- posodobitev toplotne postaje,
- prenova in ureditev CNS (centralnonadzornega sistema),
- prenova zastekljenega dela kavarne,
- postavitev nadzornih kamer v notranjosti hostla,
- prenova obeh balkonov v 1. nadstropju,
- pleskarska, mizarska in elektroinštalacijska zimska vzdrževalna dela v celotnem hostlu.

7. TRAJNOSTNO DELOVANJE ZAVODA

V prvem kvartalu 2026 bomo obnovili veljavnost mednarodnega trajnostnega certifikata Zeleni ključ za namestitve v Hostlu Celica in turistično znamenitost Ljubljanski grad. To je tudi pogoj, da ostajamo del zelene sheme slovenskega turizma. Prav tako smo vključeni v pobudo slovenskega turizma GREEN & SAFE – zaveza odgovornemu, zelenemu in varnemu turizmu.

Posebna projektna skupina bo aktivno delovala na področju trajnostne usmeritve javnega zavoda na vseh področjih poslovanja.

Leta 2026 bomo smernice, vezane na trajnostni certifikat, še naprej vključevali v različne dejavnosti našega poslovanja. O trajnostnih pobudah bomo ozaveščali zaposlene, obiskovalce, poslovne partnerje in dobavitelje ter jih spodbujali k trajnostni naravnosti in skrbi za okolje.

7.1 Ljubljanski grad

Trajnost ni le strateška odločitev. Želimo si, da je prostovoljna izbira vseh, ki soustvarjamo utrip Ljubljanskega gradu – od zaposlenih do obiskovalcev, od odločevalcev do skupnosti. Pomembno je, da odgovornost do prihodnosti s spoštovanjem preteklosti začutimo kot svojo lastno odgovornost. Trajnost ni oddaljen cilj, je niz vsakodnevnih dejanj in odločitev, je skupna miselnost. Trajnost nas povezuje v skupnost, v kateri spoštujemo drug drugega.

O svojih namerah na področju trajnosti bomo še naprej redno obveščali obiskovalce gradu in vse poslovne partnerje. Spodbujali bomo k odgovorni vlogi slehernega posameznika in njegovega vpliva na destinacijo, ki jo obiščejo.

Za obdobje 2025/2026 smo si v okviru certifikata Zeleni ključ zastavili konkretne cilje, nekatere od njih smo že v celoti realizirali v letu 2025:

- Trajnostni manifest: osrednji dokument vpetosti trajnostne politike v vse dejavnosti Ljubljanskega gradu. Ta osrednji dokument bodo morali spoštovati vsi deležniki, ki vstopajo v interakcijo z Ljubljanskim gradom: zaposleni, zunanji izvajalci, poslovni partnerji, dobavitelji in preostala javnost.
- Tehtanje odpadkov: na podlagi trenutnega ločevanja odpadkov bomo odpadke po posameznih kategorijah tehtali in spremljali njihove vrednosti. Na podlagi enoletnega niza podatkov bomo lahko oblikovali načrt za zmanjševanje odpadkov. Končni cilj je manjša količina odpadkov oz. ponovna uporaba nekaterih od njih.

- Razstava Zelena Ljubljana: rdeča nit razstave je bil prikaz Ljubljane kot zelenega mesta. Razstava je odpirala vprašanje vloge zelenih površin v mestu in vključenosti takih površin v vsakdan posameznika. Cilj razstave pri obiskovalcih je bil spodbuditi preizpraševanje o vlogi zelenih površin v mestu in njihovi prihodnosti, predvsem v pogledu podnebnih sprememb in njihovega vpliva na urbana okolja.
- Postavitev stojal Zdravko na izbranih toaletnih prostorih: v sklopu promocije zdravja na delovnem mestu in v prizadevanju za zmanjševanje umetnih materialov pri ženskah v času menstruacije so v izbranih toaletnih prostorih na voljo brezplačni bombažni higienski vložki in tamponi.

V okviru projektne skupine bomo nadaljevali naslednje aktivnosti:

- priprava smernic za organizacijo trajnostnih dogodkov;
- spodbujanje obiskovalcev gradu in prireditelj za trajnostni prihod na grad;
- zmanjševanje mirujočega prometa na Grajskem griču;
- izdelava različnih izdelkov iz odpadnih surovin, kot je filc, ki ostaja po prireditvah;
- mesečni zeleni odmori za zaposlene;
- izbira trajnostnih izdelkov v Grajski trgovini Friderik;
- posebna rubrika Mesečni zeleni namigi v mesečnem novičniku;
- tehtanje odpadkov in njihovo zmanjševanje;
- uresničitev priporočil za izboljšanje dostopnosti gradu za posamezne skupine;
- skrb za lokalno skupnost, razumevanje lokalne skupnosti in vpletenost lokalne skupnosti v turistično dejavnost;
- izboljšanje delovnih razmer, zdravja in dobrega počutja na delovnem mestu (npr. aktivni zeleni odmori, Grajska bralnica);
- obogatitev pešpoti z vsebinami;
- zbiranje deževnice;
- izvedba čistilnih akcij na Grajskem griču in v okolici Hostla Celica;
- organizacija internih izobraževanj, delavnic;
- spodbujanje obiskovalcev k uporabi vode iz pitnikov;

- trajnostna embalaža na prireditvah;
- čim manj zavržene hrane na prireditvah (sodelovanje s ponudniki storitev cateringa);
- skrb za digitalne vsebine na Ljubljanskem gradu (primer: digitalni zemljevid gradu);
- novoletna okrasitev z živimi smrekami v loncih.

7.2 Hostel Celica

V Hostlu Celica trajnost razumemo kot temeljno vrednoto in vodilo pri vsakodnevnem delu. Našo trajnostno strategijo ponazarjamo z vizualnimi sporočili THINK, ACT in SHARE, ki so prisotna v hostlu in delujejo kot stalni opomnik za goste ter zaposlene. THINK (misli) spodbuja razmislek o trajnosti ter zavedanje njenega pomena. ACT (deluj) poziva k aktivnemu uresničevanju trajnostnih ciljev in izvajanju konkretnih ukrepov. SHARE (deli) vabi k širjenju dobrih praks in idej, povezanih s trajnostno vizijo Hostla Celica.

V letu 2026 si bomo prizadevali še naprej izvajati številne ukrepe, ki utrjujejo našo zavezanost trajnostnemu delovanju:

- tehtanje odpadkov, skladno s smernicami mednarodnega trajnostnega certifikata Zeleni ključ;
- zajtrk za goste, ki ga sestavljajo lokalne, slovenske in v hostlu pridelane sestavine, brez uporabe male plastične embalaže;
- pijačo v baru bomo ponujali izključno v stekleni, večinoma povratni embalaži;
- pitje vode iz pipe bomo še naprej spodbujali z vidnim in dostopnim mestom za točenje;
- aktivno bomo podpirali lokalno kulturo in umetnike ter promovirali lokalne prehranske izdelke in pijače;
- v »SWAP kotičku« bomo goste še naprej spodbujali k ponovni uporabi predmetov – omogočamo izmenjavo oblačil in stvari, ki jih ne potrebujejo več, ter občasno gostimo dogodke z istim namenom;
- prehod na popolnoma slovensko ponudbo pijač bomo še nadgradili;
- prizadevali si bomo za pridobitev trajnostnega certifikata Zeleni ključ v Studiu na Stolbi;
- prizadevali si bomo za večje sodelovanje z lokalnimi prostovoljnimi organizacijami.

Za nadaljnje izboljšanje trajnostnega delovanja smo v letu 2026 načrtovali naslednje aktivnosti:

- namestitvev električnih polnilnic za kolesa v okviru prenove kolesarnice, s ciljem spodbujanja trajnostne mobilnosti;
- prenova toplotne postaje in optimizacija porabe energije ob prenovi upravnih prostorov hostla;
- dvakrat na leto organizirane čistilne akcije v okolici hostla ter izobraževanja zaposlenih o trajnostnih praksah;
- krepitev pobude »NE plastiki!«, s katero bomo še dosledneje odpravljali uporabo plastične embalaže in izdelkov;
- zmanjšanje količine zavržene hrane – goste bomo ozaveščali o odgovornem pristopu pri samopostrežnem zajtrku;
- nadaljnja promocija projekta Eco Wanderer, ki gostom ponuja popust ob potovanju z javnim prometom namesto z letalom;
- spodbujanje hoje, uporabe koles in javnega prometa kot do okolja prijaznih načinov gibanja po Ljubljani.

8. OBRATOVALNI STROŠKI, STROŠKI TEKOČEGA IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA, DOBAVA OPREME, INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA IN INVESTICIJE

8.1 Obratovalni stroški, stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja

V letu 2026 bo naša glavna usmeritev optimizacija obratovalnih in vzdrževalnih stroškov. To pomeni, da bomo stroške zmanjšali z učinkovitejšim načrtovanjem in izvedbo vzdrževalnih del ter uvajanjem izboljšav, ki podaljšujejo življenjsko dobo objektov in infrastrukture.

Na področju vzdrževanja bomo nadaljevali dela, ki zagotavljajo ohranitev uporabnosti in vrednosti objektov, hkrati pa bomo uvedli sodobne tehnične rešitve in materiale, ki zmanjšujejo potrebo po pogostih popravilih. Konkretno bo optimizacija dosežena:

- z rednim pregledovanjem in preventivnim vzdrževanjem kritične infrastrukture;
- z uporabo do okolja prijaznih in trajnostnih materialov, ki podaljšujejo življenjsko dobo elementov;

- z uvajanjem tehničnih izboljšav, ki povečujejo energetske učinkovitost in zmanjšujejo porabo naravnih virov;
- s stalnim spremljanjem in nadzorom obratovalnih procesov za odkrivanje možnosti prihrankov;
- z načrtovanjem vzdrževalnih posegov po prioritetah, kar omogoča optimalno porabo sredstev.

S tem pristopom bomo zagotovili, da bodo vsi objekti vzdrževani trajnostno, učinkovito in stroškovno racionalno, hkrati pa ohranjali svojo funkcionalnost in vrednost za prihodnost.

Začeli bomo izvajati ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti objektov, katerih namen sta dolgoročno znižanje obratovalnih stroškov in povečanje trajnostnega upravljanja energije.

Načrtovani so naslednji ukrepi:

- vzpostavitev sistema energetskega monitoringa za natančnejše spremljanje in optimizacijo porabe energije;
- izvedba analiz in energetskih sanacij prezračevalnih sistemov, vključno z vgradnjo frekvenčnih regulatorjev ter preveritvijo možnosti prehoda na nizkotemperaturni režim delovanja;
- poenotenje in nadgradnja centralno nadzornega sistema (CNS) za učinkovitejše upravljanje energetskih naprav;
- nadgradnja sistemov za uravnavanje vlage v dvoranah in pisarnah;
- priprava projektne dokumentacije ter izvedba ukrepov za izboljšanje sistemov ogrevanja, hlajenja in prezračevanja prostorov na gradu;
- posodobitev razsvetljave z energetsko varčnejšimi svetili in uvedbo pametne regulacije.

S temi ukrepi bomo zagotovili učinkovitejšo rabo energije, zmanjšali vpliv delovanja objektov na okolje ter prispevali k dolgoročni trajnostni naravnosti poslovanja.

Na področju urejanja zunanjih površin bo tudi v prihodnje potekalo redno vzdrževanje okolice vseh objektov, ki jih upravlja javni zavod, ob upoštevanju razpoložljivih sredstev. Med večjimi predvidenimi ureditvami so:

- namestitev namakalnega sistema za zelenice na Grajskem dvorišču in v neposredni okolici;
- vzdrževanje in prenova pešpoti okoli gradu;
- posodobitev razsvetljave na pešpoteh okoli gradu;
- sanacija in obnova ograj v Grajskem vinogradu in v okolici gradu;
- urejanje grajskega parkirišča, vključno z razširitvijo, izboljšano dostopnostjo za invalide ter posodobitvijo parkirišč za kolesarje in motoriste;
- namestitev električnih polnilnic za avtomobile;
- menjava travne ruše na območjih, kjer je to potrebno;
- celovita ureditev prostora ob gradu, ki bo namenjena trajnostnim dejavnostim in ohranjanju naravnega okolja.

S temi ukrepi bomo zagotovili urejeno, funkcionalno in dostopno okolico, ki bo skladna z vizualnim in funkcionalnim standardom objektov, hkrati pa prispevala k trajnostni rabi prostora. Pri urejanju širše okolice Grajskega griča bo tudi v letu 2025 potekalo tesno sodelovanje z Oddelkom za gospodarske dejavnosti in promet MOL, predvsem pri vsakodnevnem opozarjanju na pomanjkljivosti, nadzoru nad izvedenimi deli ter predlaganju izboljšav pri urejanju.

Na področju investicijskega vzdrževanja bomo v skladu z razpoložljivimi sredstvi in prioritetami izvedli naslednje ukrepe:

- sanacijo Razglednega stolpa (okna, drogov, dostopna loputa, preprečevanje zamakanja);
- obnova in sanacija Grajskega dvorišča;
- pregled in sanacijo žlebov ter vertikalnih odtokov, dograditev ogrevanja žlebov;
- pregled celotne strehe, vgradnjo snegobranov, menjavo poškodovanih in nabavo novih strešnikov;
- ureditev talne in strešne razsvetljave;
- sanacijo trakta B;
- tekočo sanacijo toaletnih prostorov in ureditev nadzora dostopa;
- posodobitev preostalih avtomatskih drsnih vrat;
- ureditev vseh povezovalnih hodnikov (nivo O, nivo -1, nivo 1) – tla, stene, zamenjava dotrajanih vrat;

- zaščito skal s hidrofobnim premazom in ureditev odpadanja skalovja;
- statično sanacijo servisnega bloka zaradi posedanja stropa in menjavo vrat;
- celostno ureditev Skalne dvorane in pomožnih prostorov;
- sanacijo fasade grajskega objekta in grajskega obzidja;
- ureditev in razširitev terase Grajske vinoteke;
- ureditev dodatnega skladišča na stopnišču servisnega bloka ter vhoda v servisne prostore iz Spodnjega lapidarija;
- obnovo grajskih oken;
- ureditev in posodobitev dvoran (elektro in pametne inštalacije, tehnična infrastruktura, sanacija parketov);
- hidroizolacijo brežine trakt M nivo 0;
- dokončanje obnove prostora Cisterna (osvetlitev, tlak, vrata);
- ureditev prostora za smeti (pralni tlak in stene);
- ureditev Spodnjega lapidarija (sanacija nosilne konstrukcije, beljenje, sanacija karboniziranega betona);
- ureditev in nadgradnjo osebnih dvigal;
- postavitev električnih polnilnic, razširitev dovozne poti in menjavo vrat na servisnem bloku;
- sanacijo strehe, razsvetljave in pogonskega kolesa Zunanjega vodnjaka na grajskem parkirišču;
- sanacijo lesenih zunanjih površin;
- celovito ureditev servisnega bloka in kotlovnice (prezračevanje, tlaki, skladiščni prostori);
- sanacijo posedle parkirne površine na Grajskem parkirišču, ureditev dostopa za invalide do plačilnega avtomata in ojačitev nasutja za motoriste;
- sanacijo dotrajanih vodovodnih ventilov in cevi za sanitarno vodo;
- ureditev dvigala za gibalno ovirane na Stolbi;
- preureditev oken na Stolbi.

8.2 Nabava opreme

Za nemoteno obratovanje javnega zavoda je predvidena nabava:

- pisarniške opreme;
- opreme za izvajanje vzdrževalnih in čistilnih del;
- čistilnih strojev;
- električnih koles in skuterjev;
- kamer za razširitev video nadzornega sistema;
- tehnične opreme za izvedbo programov in prireditev, vključno s tonsko, svetlobno, video in scensko opremo, ki je potrebna za opravljanje dejavnosti zavoda.

8.3 Informacijska tehnologija

Na področju informacijske tehnologije je še naprej poudarek na zagotavljanju informacijske varnosti in digitalizacija poslovnih procesov ter implementacija umetne inteligence v delovne procese.

V okviru teh ciljev se načrtujejo naslednje ključne aktivnosti:

- Menjava sekundarnega (redundančnega) strežnika, s čimer se bo dodatno okrepila informacijska varnost ter zagotovili ustrezni tehnični viri za podporo vse večjim zahtevam in širitvi delovanja zavoda.
- Implementacija notranjega sistema umetne inteligence, namenjenega optimizaciji delovnih procesov in učinkovitejšemu upravljanju podatkov.
- Namestitev dveh dodatnih digitalnih kartomatov na spodnji in zgornji postaji tirne vzpenjače za izboljšanje uporabniške izkušnje in digitalizacijo storitev.
- Nadgradnja UPS-napajanja in centralizacija sistema, kar bo zagotovilo večjo stabilnost ter zanesljivost delovanja ključne infrastrukture.
- Nabava dodatne strojne opreme za hrambo podatkov zaradi povečanega obsega digitalnih vsebin in zahtev po dolgoročni varnosti podatkov.
- Izdelava mobilne aplikacije za nadzor sponzorstev v Grajskem vinogradu.
- Menjava in implementacija novih pametnih stikal, saj obstoječa oprema dosega svojo življenjsko dobo; s tem se bosta izboljšali stabilnost in zanesljivost omrežja.
- Dokončna implementacija varnostnega operativnega centra (SOC), ki bo omogočil celovit nadzor, odkrivanje in odzivanje na varnostne incidente v realnem času.
- Delna menjava mrežnih inštalacij, s ciljem odprave dotrajanih elementov in zagotavljanja skladnosti s sodobnimi tehničnimi standardi.

- Delna menjava delovnih postaj in pripadajoče opreme zaradi dotrajanosti in potrebe po učinkovitejšem delovanju uporabnikov.
- Izvedba digitalizacije fizičnega arhiva ter dokončanje že začetega projekta, s čimer bodo omogočeni hitrejša iskanja, dostop in dolgoročno ohranjanje dokumentacije.
- Razvoj in dokončanje sistema za digitalizacijo notranjih procesov, kar bo prispevalo k večji preglednosti, učinkovitosti in zmanjšanju administrativnih obremenitev.
- Vgradnja video nadzornega sistema po dvoranh z namenom povečanja varnosti oseb in premoženja ter zagotavljanja nadzora nad delovnim okoljem.

Z izvedbo navedenih ukrepov bo zavod še naprej krepil informacijsko varnost, izboljševal digitalno infrastrukturo ter ustvarjal možnosti za učinkovito, sodobno in varno digitalno poslovanje.

8.4 Investicije

V letu 2026 bo Javni zavod Ljubljanski grad, ob upoštevanju razpoložljivih finančnih zmožnosti, usmeril svoja prizadevanja v pripravo oziroma izvedbo spodaj naštetih ključnih projektov.

• **Obnova in dokončanje Bastije**

Bastija je pomemben del kulturne dediščine Ljubljanskega gradu, ki je deloma že arheološko raziskana, predvsem v območju vhodnega stolpa, kjer je nekoč stala lesena nadgradnja stolpa piskačev. Zunaj oboda stolpa pa so še potrebne dodatne arheološke raziskave z izkopavanji antropogenih plasti.

Začasno je arheološko raziskani del Bastije zasut in tlakovan s poliuretansko podlago (Conica), kar omogoča uporabo prostora kot sprehajalne, obhodne in servisne poti, hkrati pa se uporablja tudi za prireditve in kot povečana terasa Grajske vinoteke.

Idejna zasnova projekta je bila izdelana v sodelovanju med AMBIENT-om, MGML, ZVKDS in Javnim zavodom Ljubljanski grad. Projekt je razdeljen v dve fazi.

V prvi fazi, ki se trenutno že izvaja, so predvidene statična sanacija in arheološke raziskave, vzporedno pa se bo pripravila še dokončna investicijska in projektna dokumentacija ter pridobilo gradbeno dovoljenje. Za sanacijo Vhodnega stolpa in ostalega dela Bastije je ZVKDS določil parametre arheoloških izkopavanj.

V drugi fazi bo dokončano urejanje nekdanje dostopne poti z nadkritjem v obliki terase nad Vhodnim stolpom in stopnišča na teraso Grajske vinoteke, vključno z obrambnim jarkom in mostovžem, kar bo omogočilo dostop na Bastijo z južne strani Gradu.

Z investicijsko namero želimo dokončati obnovo tega dela Ljubljanskega gradu – zunanjih delov pod trakti E, F, G, I in delno J – ter zagotoviti ohranjanje in obnovo stavbne kulturne dediščine v skladu z restavratorskimi smernicami in v sodelovanju z ZVKDS. Hkrati bo projekt prispeval k razvoju delovanja Javnega zavoda na tem delu gradu z dodatnimi površinami za kulturne in trženjske prireditve.

Bastija – simulacija obnovljenega Vhodnega stolpa

- **Tirna vzpenjača – Druga kabina**

Načrtovani sta rekonstrukcija obstoječe infrastrukture, predvsem proge, ter nadgradnja delovanja tirne vzpenjače na Ljubljanski grad z dodano drugo kabino.

Investicija je del širših velikih vzdrževalnih posegov. Dodajanje druge kabine bo izrazito povečalo kapaciteto vzpenjače, skoraj za 100 odstotkov, in hkrati pomenilo smiselno vlaganje v podaljševanje življenjske dobe sistema. Tirna vzpenjača ostaja trajnostno naraven in mobilen način obiskovanja Ljubljanskega gradu, ki omogoča učinkovito in prijetno doživetje za obiskovalce. Z uvedbo druge kabine se bo izboljšala povezanost med mestnim jedrom in grajskim območjem, kar bo pozitivno vplivalo tako na izkušnjo obiskovalcev kot na splošno dostopnost kulturne dediščine.

- **Celovita ureditev Grajskega griča (CUGG)**

Javni zavod Ljubljanski grad si prizadeva za celovito prenovo Grajskega griča, ki bo skladna s sodobnimi potrebami in trajnostnimi načeli. Načrtovane izboljšave bodo omogočale nemoteno delovanje zavoda, spodbujale trajnostno mobilnost, zmanjšale vpliv prometa na okolje ter prispevale k energetski učinkovitosti in urejenim zelenim površinam.

Projekt CUGG združuje več povezanih investicijskih ukrepov v enoten, integriran sklop. Na Grajski planoti se bodo uredili drevored in javne površine, odstranila obstoječa antena ter umaknil motorni promet, ki bo nadomeščen s podzemno parkirno hišo, kar bo prispevalo k trajnostni

mobilnosti in zmanjšanju emisij. Hkrati bo izvedena energetska sanacija ogrevanja in hlajenja z uvedbo geotermalnega vira energije, kar bo povečalo energetske učinkovitost celotnega sistema.

Za potrebe zavoda bodo vzpostavljeni podzemni skladiščni prostori, hkrati pa bo urejena Grajska vinarna za predelavo grozdja iz Grajskega vinograda. Projekt bo vključeval tudi gradnjo vstopnega paviljona ter delno ureditev delovnih prostorov, pri čemer bo uporaba trajnostnih gradbenih praks in materialov ključni element.

Celoten projekt tako združuje funkcionalnost, energetske učinkovitost, trajnostno naravnost in ohranjanje kulturne dediščine, s čimer bo Grajski grič pridobil sodoben, trajnostno naravn in prijeten javni prostor, ki bo obiskovalcem ponudil kakovostno izkušnjo. Projekt hkrati omogoča možnost vzpostavitve helikopterskega pristajališča, kar bi dodatno povečalo dostopnost Grajskega griča.

V letu 2026 se bodo urejali investicijska in projektna dokumentacija s potrebnimi uradnimi postopki in soglasji ter presoja vplivov na okolje in kulturno dediščino.

- **Dvigalo na Razgledni stolp**

Glavni poudarek investicije v izvedbo dvigala na Razgledni stolp je zagotavljanje univerzalne dostopnosti ter odpravljanje vseh vrst oviranosti, vključno s senzoričnimi in gibalnimi omejitvami, ter izboljšanje dostopa za starejše, starše z otroškimi vozički in druge ranljive skupine. Dvigalo bo omogočilo enakovreden dostop do ene najatraktivnejših razglednih točk Ljubljanskega gradu in mesta ter širše okolice, saj bo obiskovalcem omogočen pogled na Ljubljano in velik del Slovenije z višine približno 400 m nad morjem.

V okviru gradbeno-obrtniških in inštalacijskih (GOI) del so predvideni razširitev perona ob obstoječi jekleni cevni konstrukciji v pritličju in na vrhu stolpa (Črna terasa), vgradnja vodil in dvigalne naprave ter izvedba elektro in nizkonapetostnih povezav za nadzor in kontrolo dostopa. Projekt pomembno prispeva k izboljšanju vključujoče izkušnje obiskovanja kulturne dediščine in k večji dostopnosti Ljubljanskega gradu za vse uporabnike.

Projektna naloga za izvedbo dvigala je bila že izdelana, vendar so zaradi novih spoznanj in spremenjenih potreb predvideni manjši popravki dokumentacije. V okviru nadaljnje obravnave projekta je potrebno preveriti možnost celovite ali delne sanacije Razglednega stolpa. Prav tako je treba pripraviti ustrezno investicijsko in projektno dokumentacijo.

- **Ureditev tunelskih rogov poleg spodnje postaje tirne vzpenjače**

Tunelske rove poleg spodnje postaje tirne vzpenjače želimo izkoristiti z njihovo celovito sanacijo in umestitvijo centra za obiskovalce ter dodatnih doživljajskih vsebin. V skladu s programsko usmeritvijo Javnega zavoda Ljubljanski grad bi bilo v rovih mogoče izvajati programske in trženjske dejavnosti, pri čemer bi bil poseben poudarek na obnovi in zaščiti kulturne dediščine v predelih, kjer je to potrebno. Pridobitev te lokacije bi omogočila boljšo organizacijo ogledov tudi ob večjih obiskih, kar bi sprostilo prostor na Gradu in hkrati omogočilo obiskovalcem daljši in kakovostnejši ogled.

9. PROGRAM KADROV

9.1 Kadrovski načrt za leto 2026

Kadrovski načrt za leto 2026 je pripravljen v skladu z Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Ur. l. RS, št. 162/2022, 132/2023) in je usklajen s finančnim načrtom za leto 2026.

VIR FINANCIRANJA		Število zaposlenih na dan 1. januarja 2026	Ocenjeno število zaposlenih na dan 1. januarja 2027
1.	Državni proračun		
2.	Proračun občine	19,84	19,84
3.	ZZZS in ZPIZ		

4.	Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV prispevek)		
5.	Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	60,16	74,16
6.	Nejavna sredstva za opravljanje javne službe		
7.	Sredstva prejetih donacij		
8.	Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna		
9.	Sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega ods. 25. člena Zakona o zdravniški službi (Ur. l. RS, št. 72/06 - UPB in naslednji)		
10.	Sredstva iz sistema javnih del		
11.	Sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti.		
	SKUPNO ŠTEVILO VSEH ZAPOSLENIH (od 1. do 11. točke)	80	94
	Skupno število vseh zaposlenih pod točkami 1., 2., 3. in 4. točkami	19,84	19,84
	Skupno število vseh zaposlenih pod točkami 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. točko	60,16	74,16

9.1.1 Obrazložitev kadrovskega načrta

Kadrovski načrt za leto 2026 je usklajen s finančnim načrtom za leto 2026 in temelji na pregledu obstoječih delovnih procesov zavoda ter analize organizacije dela in opravljenih delovnih ur. Skupek analize stanja sistemiziranih delovnih mest, glavnih in podpornih delovnih procesov

zavoda ter nepredvidenih dogodkov ob izteku preteklega leta, je pokazal potrebo po zaposlitvi dodatnih sodelavcev na naslednjih področjih:

- zaradi želje po nadgradnji obsega in vsebine gostinske ponudbe v Hostlu Celica bomo v letu 2026 iskali zaposlitev sodelavca na delovnem mestu strokovnega delavca za kuhinjo hostla;
- zaradi organizacije dela in večjega obsega programskih vsebin ter stalnih razstav bomo znotraj kulturno umetniškega programa poskušali pridobiti novega sodelavca na delovnem mestu strokovni sodelavec – informator;
- zaradi nepredvidene in predčasne invalidske upokojitve sodelavca v službi za obratovanje tirne vzpenjače in dolgotrajnega usposabljanja za delo z napravo bomo v letu 2026 zaposlili še enega sodelavca na delovnem mestu tehnični delavec II. – strojnik;
- v letu 2025 smo iskali vodjo finančno računovodske službe. V letu 2026 bomo tako ponovno skušali pridobiti novega sodelavca na tem delovnem mestu, hkrati pa pridobiti tudi nov kader na delovnem mestu strokovni delavec za finančno računovodske zadeve, saj se je obseg dela finančno računovodske službe glede na dejavnosti, ki jih zavod opravlja, povečal;
- zaradi prekinitev delovnih razmerij v zadnjih mesecih leta 2025 bomo v letu 2026 iskali tudi nadomestne zaposlitve za delovna mesta tehnični vodja za podporo programom, tehnični vodja oddelka za investicijsko vzdrževanje, obratovanje in čiščenje in strokovni sodelavec za trženje;
- v letu 2026 bomo razpisali tudi prosto delovno mesto koordinator čiščenja, ki se je pokazalo kot nujno za nemotene delovne procese znotraj oddelka za investicijsko vzdrževanje, obratovanje in čiščenje;
- zaradi obsežnih projektov službe za tehnične zadeve bomo v letu 2026 iskali še dodatnega strokovnega sodelavca za tehnične zadeve;
- zaradi povečanega obsega dela v službi za odnose z javnostmi bomo objavili tudi razpis za delovno mesto strokovni sodelavec za odnose z javnostmi;
- zaradi vse manjše razpoložljivosti študentov ter števila obratovalnih ur Gradu bomo iskali tudi sodelavca na delovnem mestu Blagajnik;
- zaradi dolgotrajne bolniške odsotnosti sodelavke pa bomo iskali tudi nadomestno zaposlitev na delovnem mestu sobarica;

Med letom bomo izvajali zaposlitve za čas nadomeščanja zaposlenih zaradi dopustov iz naslova starševskega varstva in dolgotrajnih bolniških odsotnosti, če bo to potrebno, ter morebitnih upokojitev.

9.2 Razvoj in upravljanje človeških virov

Zavod že vsa leta doslej prepoznava pomembnost človeških virov znotraj zavoda. Zadovoljni zaposleni so motivirani in zato bolj učinkoviti, predvsem pa želijo prispevati k ciljem in rezultatom zavoda. Zavod upravlja in razvija človeške vire na sistematičen način, ažurno prilagaja postopke in ukrepe za strokoven delovni in osebnostni razvoj zaposlenih. V letu 2025 je zavod s pomočjo rezultatov anonimne ankete o zadovoljstvu zaposlenih pridobil mnenja zaposlenih, s katerimi bo še krepil proaktivnost in motivacijo sodelavcev, hkrati pa bo spodbujal pozitivno komunikacijo med zaposlenimi. Obojestranski cilj tako zavoda kot tudi zaposlenih je, da s svojim znanjem, sposobnostmi, veščinami in vrednotami prispevajo k doseganju strateških ciljev zavoda.

Sistematičen proces razvoja in upravljanje človeških virov zajemata krepitev kadrovskih orodij, kot so pogovori z zaposlenimi s prepoznanimi cilji na delovnih področjih vsakega zaposlenega, usmerjeno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, motiviranje in spodbujanje zaposlenih, skrb za njihovo varnost in zdravje na delovnem mestu, učinkovito usklajevanje zasebnega in poslovnega življenja zaposlenih, spodbujanje rasti organizacijskega klime in kulture zavoda idr. Medsebojno povezanost in dobro komunikacijo med zaposlenimi zavod krepi s povezovalnimi skupnimi aktivnostmi, ki so lahko strokovne ali športne narave, z vsakoletno predstavitev aktivnosti tekočega leta ter s krepitvijo socialnih veščin in prepoznavanja medsebojne različnosti ter temu prilagojenih komunikacijskih orodij. Z anonimnimi anketami različnih tematik zaposleni predlagajo izboljšave na različnih področjih dela ter s tem soustvarjajo vsebino, cilje in izboljšave področij zavoda.

9.3 Načrt strokovnega izobraževanja

V okviru razvoja in upravljanja človeških virov se bodo tudi v prihodnjem letu izvajala strokovna izobraževanja in usposabljanja zaposlenih, ki so prilagojena trenutnemu znanju zaposlenih ter zahtevam trga. Cilj zavoda je opolnomočiti zaposlene, da izboljšajo sposobnosti, povečajo nabor

veščin, nadgradijo svoje znanje in pridobijo nove kompetence, ki jim služijo pri opravljanju dela. Pridobljena znanja so funkcionalna in aplikativna, pri tem pa pomembno vlogo igrajo tudi njihove želje in interesi posameznika in področja dela. Na področju usposabljanja so ključnega pomena zdravje in varnost na delovnem mestu ter pridobitev novih veščin in sposobnosti, ki omogočajo optimalno opravljanje dela.

Načrt strokovnega izobraževanja in usposabljanja je narejen na podlagi navedenih stališč, razmer na trgu in s ciljem nadgradnje obstoječih znanj, ki bodo pripomogla k večji učinkovitosti in optimizaciji. V predlog načrta strokovnega izobraževanja so umeščena izobraževanja, ki omogočajo pridobitev splošnih znanj, znanj, povezanih z delovnim področjem (kultura, turizem, kulturna dediščina) ter funkcionalnih in specialnih znanj, povezanih s posameznim delovnim mestom. Pri izboru ustreznih izobraževanj bomo upoštevali tudi želje zaposlenih, skladno s potrebami delovnega mesta, optimizacijo delovnih procesov in finančnimi sredstvi.

Zaposlene bomo napotili na strokovne posvete, seminarje, konference, sejme, delavnice z namenom obogatitve programskih vsebin Ljubljanskega gradu (glasbenega, likovno-galerijskega in izobraževalnega programa) oziroma z možnostjo zgraditve novih produktov (trženjski program), znanj o prodaji vseh turističnih in kulturno-umetniških vsebin ter izobraževanja na področju turizma, gostinstva in tehnične podpore pri izvedbi dogodkov.

Zaposleni kažejo veliko zanimanja za učenje tujih jezikov kot tudi učenje in uporabo digitalnih orodij. Ta znanja so v današnjem času nujna, zato jih zavod namerava podpreti tudi v prihodnje.

Poseben poudarek bomo še naprej namenjali gradnji socialnih veščin zaposlenih ter izvajali izobraževalne delavnice o medsebojnih odnosih in poslovni komunikaciji za vse zaposlene, ki so se doslej izkazale kot učinkovito orodje pri doseganju boljših medosebnih odnosov in komunikaciji med zaposlenimi.

Skladno s periodo bomo zaposlene napotili na usposabljanja na področju varnosti in zdravja pri delu, na področju požarnega varstva in prve pomoči, na usposabljanja za ravnanje z defibrilatorjem, na izvajanje vaj za reševanje iz tirne vzpenjače ter vaj evakuacij iz objekta in gašenja začetnih požarov. Deležni bodo tudi usposabljanja za delo na višini z uporabo osebne varovalne opreme ter usposabljanja na področju higienskih priporočil in stika z živili (HACCP).

9.4 Promocija zdravja na delovnem mestu

Zavod je načrt promocije zdravja na delovnem mestu za leto 2026 pripravil na podlagi predhodne opredelitve tveganj ter ocene stanja in potreb na področju ohranjanja in krepitve zdravja in dobrega počutja zaposlenih, ki deloma izhaja iz analize opravljene ankete o zadovoljstvu zaposlenih na delovnem mestu v letu 2025. Predvidel je različne aktivnosti, usmerjene v osveščanje in aktivno vključevanje zaposlenih. Načrtuje dejavnosti na področju ustvarjanja psihološko varnega delovnega okolja, izobraževanja in ozaveščanja zaposlenih o obvladovanju stresa in izgorelosti, pomembnosti dobrega fizičnega zdravja in preprečevanja zdravstvenih težav ter izboljšanja medsebojnih odnosov. Z omogočanjem fleksibilnega delovnega časa, mesečne košarice sadja, raznovrstnih dejavnosti za neformalna druženja zaposlenih in organizirane športne vadbe bo poskušal izboljšati navade zaposlenih ter spodbujati njihov osebni razvoj. Spodbujal jih bo, da se aktivno udeležujejo dejavnosti za varovanje in krepitev zdravja, pri čemer bo upošteval njihove potrebe, stroškovno učinkovitost in trajnostno naravnost zavoda.

Načrt promocije zdravja na delovnem mestu je celovit in dolgoročen pristop, katerega končni cilj je zmanjšanje tveganja za nastanek bolezni, spodbujanje zdravega življenjskega sloga, izboljšanje delovnega ozračja, krepitev psihosocialnega okolja ter povečanje zadovoljstva in učinkovitosti zaposlenih. Zavod se zaveda, da načrt promocije zdravja na delovnem mestu ni le orodje za izboljšanje posameznikovega počutja, temveč tudi pomemben dejavnik uspešnosti in trajnostnega razvoja organizacije kot celote.

10. OCENA REALIZACIJE ZA LETO 2025 IN FINANČNI NAČRT ZA LETO 2026

10.1 Prihodki

Za leto 2026 načrtujemo skupne prihodke v višini 11.057.000 EUR. Sredstva iz naslova javnih virov MOL načrtujemo v deležu 19 odstotkov oziroma v skupnem znesku 2.144.600 EUR; od tega 500.000 EUR za splošne stroške delovanja, 240.000 EUR za program in 1.104.600 EUR za povračilo stroškov plač ter 290.000 EUR za investicijsko vzdrževanje.

Prihodke za izvajanje javne službe in prihodke iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu načrtujemo v višini 8.894.900 EUR. Podatek ocenjujemo glede na poslovanje v letu 2025, kjer se pozna skrbno načrtovanje in izvajanje programskega dela ter aktivnosti služb za promocijo in trženje, ki podpirajo realizacijo načrtanih programskih ciljev. V primeru ohranjanja gospodarskega trenda iz leta 2025 pričakujemo rast prihodkov.

11.2 Odhodki

Celotni načrtovani odhodki za leto 2025 znašajo 11.057.000 EUR. Najvišji delež, 40 odstotkov stroškov gre na splošne stroške in investicijsko vzdrževanje, kar znaša 4.488.000 EUR. Upošteva se spremembe, ki jih je prinesla reforma plač v javnem sektorju, zakonodajne spremembe v letu 2026 ter potrebe po dodatnih zaposlitvah, bomo za plače namenili 3.751.000, kar predstavlja 34 odstotkov celotnih načrtovanih odhodkov. Za realizacijo programa in druge stroške bomo namenili 1.583.000 EUR.

11.3 Poslovni izid

V letu 2026 načrtujemo izravnani izid, ostaja pa še precej neznank glede stanja in razmer v letu 2026, tako da bomo poslovanje zavoda in finančni načrt sproti korigirali in usklajevali.

Javni zavod

LJUBLJANSKI GRAD

Odgovorna oseba in funkcija:

direktorica

Mateja AVBELJ VALENTAN

Kontaktna telefonska št. odgovorne osebe: 01/306-42-30,

www.ljubljanskigrad.si, e-naslov: tajnistvo@ljublanskigrad.si

Priloga: Finančni načrt za leto 2025

JAVNI ZAVOD: LJUBLJANSKI GRAD				
FINANČNI NAČRT ZA LETO 2026				
Prihodki in odhodki določenih uporabnikov v EUR				
	Realizacija	Finančni načrt	Finančni načrt	Indeks
	2024	2025	2026	2025/2024
I. SKUPAJ PRIHODKI (1.+ 2.)	9.742.348	8.454.494	11.057.000	130,78
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	7.766.435	6.519.494	9.114.900	139,81
A. PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	1.736.203	1.229.994	2.162.100	175,78
a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	20.246	15.000	17.500	0,00
1. MK				
1.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)				
1.2. Sredstva za splošne stroške delovanja				
1.3. Sredstva za programske materialne stroške				
1.4. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
1.5. Sredstva za investicije				
Skupaj 1.	0	0	0	0,00
2. DRUGA MINISTRSTVA				
2.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)				
2.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve				
2.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
2.4. Sredstva za projekte				
2.5. Sredstva za štipendije				
2.6. Sredstva za drugo				
Skupaj 2.	0	0	0	0,00
3. DRUGI PRIHODKI IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA :	20.246	15.000	17.500	0,00
3.1. Sredstva za javna dela, ki jih prispeva Zavod za zaposlovanje				
3.2. Drugi prihodki (refundacije)	20.246	15.000	17.500	116,67
b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	1.715.957	1.214.994	2.144.600	176,51
b.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)	756.000	684.094	1.104.600	161,47
b.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve	470.000	470.000	500.000	106,38
b.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
b.4. Sredstva za projekte	290.000	50.900	240.000	471,51
b.5. Sredstva za COVID				
b.6. Sredstva za investicije, oprema	199.957	10.000	250.000	2.500,00
b.7. Sredstva za TV			50.000	
c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja				
d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij				
e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij				
f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije				

B. DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	6.030.232	5.289.500	6.952.800	131,45
1. Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe:	5.825.155	5.284.500	6.922.800	131,00
* vstopnine(VG,Stolp, stalna razstava slovenske zgodovine)	3.460.351	3.129.500	4.307.800	137,65
* vstopnine TV,prefakturiranje	1.758.539	1.185.000	1.948.500	164,43
* vstopnine(gl.program,delavnice,film,kombinirane karte)	258.934	260.000	331.000	127,31
* prodaja CD plošč, maskot, lutk, povezanih z javno službo				
* oddaja prostorov	326.028	670.000	325.500	48,58
* kotizacije za seminarje in strokovna srečanja				
* članarine, sposojnine				
* snemanja in koprodukcije				
* sredstva sponzorjev za javno službo	21.303	40.000	10.000	25,00
*				
2. Prejete obresti	40.894		30.000	
3. Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend				
4. Drugi tekoči prihodki	134.183			
5. Kapitalski prihodki				
6. Prejete donacije:	30.000	5.000	0	0,00
* domače	30.000	5.000		0,00
* tuje				
* za odpravo posledic naravnih nesreč				
7. Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU				
8. Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij				
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	1.975.913	1.935.000	1.942.100	100,37
1. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu (navedite):	1.975.913	1.935.000	1.942.100	100,37
* uporaba dvoran(komercialni najem)	605.684			
* prefakturiranje prihodkov(prireditve,poroče)	318.417	555.000	552.700	99,59
* prodaja artiklov	189.933	180.000	225.400	125,22
* drugi prihodki hoste Celica	861.879	900.000	1.000.000	111,11
* parkirišča,ostalo		300.000	164.000	54,67
* sponzorstvo				
4. Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend				
5. Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz javne službe (navedite)				
II. SKUPAJ ODHODKI (1. + 2.)	8.672.751	8.454.494	11.057.000	130,78
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	6.913.917	6.629.494	9.136.400	137,81
A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	2.059.774	2.525.000	3.065.400	121,40
<u>I. ZAPOSLENI, KI JIH FINANCIRA MOL</u>				
a. Plače in dodatki	609.790	760.000	805.000	105,92
b. Regres za letni dopust in božičnica	27.023	55.000	58.800	106,91
c. Povračila in nadomestila	37.799	70.000	61.500	87,86
d. Sredstva za delovno uspešnost	59.199	50.000	15.500	31,00
e. Sredstva za nadurno delo	2.561	25.000	6.000	24,00
g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)			800	
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	671.550	835.000	826.500	98,98
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	64.822	125.000	121.100	96,88
Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) (vpišite)	118.391	120.000	157.000	130,83
od tega premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja - podkonto 401500				
Skupaj 1.	854.763	1.080.000	1.104.600	102,28

2. ZAPOSLENI, KI SO FINANCIRANI IZ DRUGIH VIROV (druga ministrstva, lastni prihodki, javna dela)				
navedite vir:				
a. Plače in dodatki	659.954	900.000	1.235.000	137,22
b. Regres za letni dopust (redni in zimski)	68.189	90.000	105.900	117,67
c. Povračila in nadomestila	104.192	95.000	130.300	137,16
d. Sredstva za delovno uspešnost	138.620	160.000	204.000	127,50
e. Sredstva za nadurno delo	9.150	25.000	4.700	18,80
f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi				
g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)			6.900	
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	807.724	1.085.000	1.443.700	133,06
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	172.381	185.000	243.100	131,41
Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) (vpišite)	224.906	175.000	274.000	156,57
Skupaj 2.	1.205.011	1.445.000	1.960.800	135,70
	3.508.850	3.478.994	5.656.000	162,58
C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (Priloga C)				
C.1. Splošni stroški delovanja	2.548.111	2.478.994	4.073.000	164,30
C.2. Programski materialni stroški	800.063	880.000	1.316.000	149,55
C.3. Drugi stroški in amortizacija	160.676	120.000	267.000	222,50
D. + E. PLAČILA DOMAČIH IN TUJIH OBRESTITI				
F. SUBVENCIJE				
G. TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPOD.				
H. TRANSFERI NEPROF. ORG. IN USTANOVAM				
I. DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERJI				
J. INVESTITIJSKI ODHODKI	1.345.293	625.500	415.000	66
2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	1.758.834	1.825.000	1.920.600	105,24
A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	508.723	625.000	685.600	109,70
C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.250.111	1.200.000	1.235.000	102,92
III. / 1. PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	1.069.597	0	0	0,00
III. / 2. PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	0	0	0	0,00
IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN NALOŽB				
V. DANA POSOJILA IN NALOŽBE				
VI/1. PREJETA MINUS DANA POSOJILA	0	0	0	0,00
VI/2. DANA MINUS PREJETA POSOJILA	0	0	0	0,00
VII. ZADOLŽEVANJE				
VIII. ODPLAČILA DOLGA				
IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE	0	0	0	0,00
IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA	0	0	0	0,00
X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	1.069.597	0	0	0,00
X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH		0	0	0,00
Datum: 29. 10. 2025				
Pripravil: Vesna Milenković	Odgovorna oseba:			
Funkcija: vodja FRS	Funkcija: direktorica			
	Ime in priimek: Mateja Avbelj Valentan			
Podpis:	Podpis:			